

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՂԱԶԻԹԱ

ՃԻԼՏ 2

ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՄԱՅԻՍ 24, 1912.

Ն⁰ 21

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԿՈՒՆԱՀ ՎԷ ՔԵՖԱՐԵԹ

5.

Պաշտան էվելիքի պենտլերմիզան կէօթէրտիք քի, կիւնահ ատէմին ախլա-
գի հայաթընտա կէօրիւլէն պիր տիզէն-
սիղիք օլուպ, օնու պու հալտան խէլաս
էթմէք իշինի իլք տիւշիւնէն վէ անըն ի-
շին եօլար թէրթիպ էտէն Ալլահ քէն-
տիտի տիր. վէ պու թէտպիրինի մէվգի ի
իճրայա գօյմագտա Ալլահ ինտան թարա-
ֆընտան միւմանաթա թէսատիւֆ էտէր,
պու իսէ Ալլահ իշին պախի քէտէր տիր.
Լաքին Ալլահ ատէմէ գարը թալտըղը
մուհապպէթինտէն իշի պու մանիէլէրի
տէֆ էտէրէք, ատէմին խէլալընը իթմամ
իշին սապր ու թէհամմիլլէ պու խէլաս
իշինտէ տէվամ էտէր: Վէ իշթէ պու սու-
րէթլէ Ալլահին կիւնահքեարը խէլաս էթմէք
իշին մուհապպէթինտէն իշի չէքտիլի
քէ էր ու միւզէյ, գայա ֆեւադէր տէնի-
ւիր: Ալլահ կիւնահը քէտէր իլէ աֆվ է-
տէր՝ վէ պու քէտէր կիւնահ իշին քէֆա-
րէթ տիր:

Պու միւնասի, էթլէ ֆիքրէ պիթթապի
պաղը սիւալլար վիւրուտ էտէր, ա լէրի
իրատ էտիպ ճէվապ վիւրէլիմ:

Սիւալ 1. Ալլահ քէտէր չէքէր մի: 0
մութլագ գատիր վէ մութլագ ալիմ օլ-
տուղու հալտա նիշին միւրատ էթտիլի
չէլի իճրա էտէմէլիպ քէտէր չէքին:

Ճէվալպ. Ալլահ մութլագ իրատէթէ
մալիք ատէմ խալգ էթմէքլէ պիլ իթթի-
յար քէնտի գուտրէթիլի թահտիտ էթմիլ
տիր, չէյլէ քի, պիր ատէմ Ալլահին միւ-
րատ վէ մագսէտինի պիլիպ՝ երիւն տէ անա
մուպայիր իշլէմէք իթթէրսէ Ալլահ անա ճէպր
էթմէք: Վէ Ալլահ նաթըգ վէ ախլագի
պիր զաթ օլտուղունտան, օ էլի ատէմ-
լէրի էյ, տէյու կէօր'ուր վէ անլէրէ գարը
խօշնտաի հի ս էտէր, քէօթիւ ատէմլէրի
տէ քէօթիւ տէյու կէօրիւպ անլէր իշին
նախօշնտաի հիսս էտէր:

2. Ալլահ քէնտիտի քէտէր չէքմէքսի-
զին կիւնահը աֆվ էտէմէք մի:

Ճէվալպ. — Էլէր կիւնահըն Ալլահ
տօղրուտան պիր ալագասը օլմայլպ, օ
անճագ էմր իլէ եա միւրատ էթմէքլէ
կիւնահ աֆվ էտէրսէ, աֆվ էթմէք իշին
քէտէր լաղըմ կէլմէք. ֆագաթ էլէր մաղ-
ֆիրէթ վէրմէք Ալլահին իշի իսէ, վէ Ալլահ
ատէմի կիւնահտան խէլաս էթմէք իշին կիւ-
նահքեարը սրամալը՝ վէ օնու թալիմ վէ
իլլամ էթմէլի իսէ, պու նօղթա ի նա-
ղարտան կիւնահ քէտէրսիլաֆվ էտիլմէք:

Սիււալ 3. Լաքին գուտուուս օլան Ալ-
լահն կիւնահքեար իչին էլմ չէքմէսի
ատալէթ հիսսինէ մուվաֆը՞ գ մը տրը :

Ճեվաւս. Կիւնահ իչին քէտէր իքինէվ
տիր, պիրի կիւնահքեարն քէնտի ֆիւ-
լինտէն տօլայը քէնտի քէնտիսինի թագ-
պիհ էթմէսի, եախօտ օ ֆիւլ իչին տի-
կէրլէր թարաֆընտան թագպիհ էտիլմիսի
նէթիճէսի օլան քէտէր տիր : Պու նէվ
քէտէրի անճագ կիւնահքեար քէնտիսի
տուլապիլիր : Պաշգասը պունու անըն եէ-
րինէ տուլամագ : Պիր տէ կիւնահքեարն
էտնա վէ փէրիչան հալընը կէօրէն պիր
սալիհ քիմնէ օնա թէրահհիւմ էտէրսէ,
օնուն պու հալընտան տօլայը օ տախի
քէտէր հիսս էտէր : Լաքին պու քէտէր
էվվէլքինտէն ֆարգը տըր : Էվվէլքի քէ-
տէրի քէօթիւ օլան վէ կիւնահը իրթիքեապ
էտէն տուլար, սօնրաքինի էյի վէ սալիհ
օլան տուլար, էվվէլքի քէտէրին տէրէճէսի
կիւնահըն վիւսաթը թէէսիւրի վէ կիւ-
նահքեարն օնու պիլմէսի նիսպէթինտէ
օլուր, իքինճի քէտէրին տէրէճէսի, սա-
լահն գըյմէթինի անլամագ վէ կիւնահ-
քեարը սէվմէք նիսպէթինտէ օլուր : Պու
սէպէպտէն պաղէն կիւնահքեար պիգայտ
պուլունուպաղ քէտէր չէքէր, մէսէլա, միւս-
րիֆ էվլատ զուրպէթտէ իքէն փէտէրի
անտէն զիյատէ միւքէտտէր իտի : Ալլահն
կիւնահքեար իչին քէտէրի իքինճի նէվ-
տէն տիր : Օ սալահն գըյմէթինի մուլթ-
լագ պիր սուրէթտէ պիլիպ, ատէմի տէ
էն տէրին պիր մուհապպէթլէ սէվտիյի սէ-
պէպտէն, կիւնահ իչին անըն քէտէլի
ատէմինքինտէն տէրին օլուր :

Սիււալ 4. Պու քէտէրին կիւնահ աֆ-
վընտա թէէսիւր վէ խըտմէթի նէ՞ տիր :

Ճեվաւս. Կիւնահ իչին սալիհն քէտէրի
կիւնահքեարա կիւնահըն գապիչիյինի թամմ
օլտուղու կիպի կէօթէրի, զիրա կիւնահըն
գապիչիյի սալթ պիր էմրի թէճալուղ էթ-
մէքտէ տէյիլ, տահա զիյատէ հագիգաթ վէ

մուհապպէթին թէտպիրլէրինի իպթալ էթ-
մէքտէ տիր : Կիւնահ իսէ կիւնահքեարը քէն-
տի էտնա հալընտան տօլայը խապէրսիղ,
վէ պիգայա պիր հալա տիւլուրտիւյինտէն
սալիհն մուհապպէթ վէ թէրահհիւմ օ-
նու օ ուլուշուգ հալինտէն ույանտրըպ
թէվպէյէ տապլթ էտէր : Քէզալիք պու
քէտէր՝ մալֆիլթին քէյիֆ օլարապ վէ-
րիլէն պիր հէտիյէ օլմայըպ, հագիգաթ
վէ մուհապպէթ իգէրինտէ միւհսսէս օլան
պիր թալիմ ու թէրպիյէ օլուղոյունու իս-
պաթ էտէր : Նիհայէթ պու մուհապպէթ
քէտէրի՝ թէվպէ էտէն կիւնահքեարը կիւ-
նահտան ալըրըպ սալահտա սապիթ գըլ-
մագ իչին էն գո՞ վիլթի պիր սալիգ օլուր :

Սիււալ 5. Ալլահն պէօլլէ պիր քէտէր
տուլտուղունու նէտէն՞ պիրիւր :

Ճեվաւս. Էվվէլա պէչէրլիյէթ թէվարի-
խինտէ Ալլահն մէպլի պունու իմա վէ
խապաթ էտիյոր : Պէչէրլիյէթին իտալէսին-
տէ կիւնահ իչին մէրհամթի պիր միւ-
սաատէ վար տըր : Ֆէրուլէրտէ վէ գալմ-
լարտա կիւնահ տէրհալ չէտիտէն միւճա-
ղաթ էտիլմէյոր : Իսլահ իչին ֆուրսաթ-
լար վար տրը : Վէ ատէմտէրի տին մէյ-
լի Ալլահն ատէմտէն իւմիա քէս-
մէտիլինէ պիր ալամթ տիր : Ատէմ կիւ-
նահլարընա րաղմէն Ալլահ իլթիճա էտի-
յոր : Քէտէրսիղ մալֆիլթին ատէմի իգ-
նա էթմէմիսի տէ պունա պիր տէլիլ տիր :
Կիւնահ աֆիլըն Ալլահ իչին գօլայ պիր
իչ տէյու կէօթէրէն տինլէր նէ ատէմտէ
տէրին կիւնահ վէ մէսուլիյէթ հիսսի հա-
սըլ էտէպիլմիլէր, նէ տէ ատէմիլէրի աֆ-
վա նաիլ օլտուղարընա տաիր թէէմին է-
տէպիլմիլէր տիր : Աֆիլըղըն պիր ուճու ախ-
րէթէ գալընը եախօտ կիւնահընա միւճա-
ղաթ չէքմէյէ պրագըլըն տըր : Ֆագաթ
պունըն էն պէլի իսպաթը խրիսթիյան
իլհաւրնտա տրը : Կէրէք Ահմը ակիգ
կէրէք Ահմը ճէտիտ պու չէյի էն պէր-
րագ պիր լիսանլէ թարիֆ էլլէմիլ տիրլէր :

Խուսուսա Խնճիրին վերադառնալու համար
պունտան ի պարէթ տիր : Ատէմի աշայան
վէ անը խէլաս էթմէք քիւլֆէթինէ կիրէն,
վէ հաթթա առէմէ Ալլահ իլէ սուլ՝ օլ-
մասը իջին րէճա էտէն՝ Ալլահ տըր :

Սիւալ, 6. Պունըն Բրիստոսա ալագա-
սը նէ՞ տիր ,

Ճէվապ, Բրիստոսըն հայաթընը թէֆ-
թիշ վէ թահլիլ էտէր իսէք , օ հայաթ
պու իլահի հիսսին թէճէսսիւտ էթմէսի
օլտուղունու կէօրիւրիւզ : Բրիստոսըն թա-
րիմէրի , թէմիլէրի , ֆիլիլէրի վէ քէն-
տինին շախսի սիրէթ վէ էվսաֆը պուն-
տան ի պարէթ տիր : Օ՝ կիւնաշըն Ալլահ
ալագատար օլտուղունու , էվլէլա Ալլահըն
կիւնաշքեարը արայըպ խէլաս էթմէյէ թէ-
չէպսիւս էթտիլինի , վէ օ պիր փէտէր
մուհապպէթիլէ առէմ թաղըպ էտիպարա-
յարագ պու մուհապպէթ քէտէրի իլէ օնու
ճէլպ էթմէքտէ օլտուղունու պէյան էթ-
տի : Վէ պունու սալթ պիր փէյլամ մա-
գամընտա տէյիլ , անճագ քէնտինին հա-
յաթը մագամընտա իզհար էթտի : Բրիս-
տոստա Ալլահ առէմէրի քէնտինէ սուլ՝
էթմէյէ չալըշըյօր իտի : Վէ հաթթա պու
հիսս քէնտի գալպինէ օ տէրէճէ աղըր
պիր սըղլէթլէ պարսյօր իտի քի , օնուն
էօրիմիւ խալզըն վերադառնալու համար
նէթիճէսի տէյիլ , անճագ ալ պու իլահի
հիսսին սըղլէթի իտի :

Սիւալ, 7. Էյյէ իսէ Բրիստոսըն գանը
իլէ խէլաս պուլմագլըղըն մանասը նէ՞ տիր :

Ճէվապ. — Բրիստոսըն գանը Խախօս
էօրիմիւ , Բրիստոսըն մուհապպէթ քէտէ-
րինին սօն տէրէճէսին իմա էտէր : Բրիս-
տոս կիւնաշքեար պէշէրիլէթի օ գատար
սէվտի քի , օ մուհապպէթին նէթիճէսի օլտու-
ղունու քէտէրէ ճէստի թէհամմիլ էտէմէտի :
Պու մուհապպէթ սալթ խաչտա տէյիլ ,
անճագ պիւթիւն էօմրիւնաէ զահիր օլ-
տու : Խաչ օ հայաթըն էվլէի ալտը , էն
Երեսէք իզհարը իտի : Վէ իշթէ պու մու-

հապպէթ քէտէրի (քի Բիստոսըն էօմրիւն-
տէ կէօրիւնմիւլ իսէ տէ , էսասէն Ալլահըն
քէտէրի իտի.) պու քէտէր կիւնաշտան
խէյասըն էն էմին վէ գաթի Թարիզի տիր :
Պինաէն ալէյ՝ «Բրիստոսըն գանըլա խէ-
լաս պուլտուղ ,» տէր իսէք , «Ալլահըն էն
Երեսէք մուհապպէթ քէտէրի իլէ խէլաս
պուլտուղ ,» տէմէք տիր : Պու իսէ
սալթ Բիստոսըն զէմինի օլտան էյամը հա-
յաթընտա տէյիլ , էզէյտէն Ալլահտա Իւզ-
նիւմի սանիտէ պէյան օլտունմըլ տըր :

Սիւալ, 8. Պու շէյ մագուլ մը տըր :

Ճէվապ, Նի՞չիւն մագուլ օլտանըն :
Բրիստոստա զահիր օլտան իլահի մուհապ-
պէթ քէտէր իլէ Եանի քէֆարէթ իլէ խէլաս
թալիմի հէմ ախլազի շէրիաթը Երեսէլ-
տիր , հէմ կիւնաշըն գապիլիլինի կէօս-
թէրիլ , հէմ տաէմի թէվպէյէ վէ սալա-
հա սէվգ էտէր , հէմ առալէթի իզնա
էտէր , հէմ աֆվը թէէմին էտէր : Պու
մանաստա քէֆարէթ նէթիճէսի օլտագ
իլան օլտան մագֆիրէթ՝ հէմ առալէթի
Երեսէլտիր , հէմ օնու իզնա էտէր : Խէ-
լասըն էն մագուլ Թարիզի պու տըր :

Ե. Գ. Գ.

ԱՅՎԱԼԸ ՀԱԶՈՐԷ

Ձեռնկիւն վէ Քազիր Քարգը. — Թիքա-
նիստէն հայաթ գալըլարըլա գուրթու-
լան զարըլար վէ չօճու զարըն պիրինճի գա-
մարատան Երեսէլ 61 , իրինճի գամարատան
37 վէ իւշիւնճիւտէն 13 վար իտի : Պաղը-
լար պու ֆարգըն զէնկինլէրէ տօղրու կէօս-
թէրիլէն միսաառէնին նէթիճէսի օլտու-
ղունու զանն էտիյօրլար , վէ պուրա-
տա տա զէնկինլէրէ տահա զիյատէ միւ-
սաատէ էտիլտիլինի վէ ֆալիլլէրին այնի
ֆուրսաթա նաիլ օլմատըլարընը կէօրիւ-
յօրլար : Պու սահի՛ իսէ՝ թագ պի՛ն էտիլէճէք
պիր շէյ տիր , հիշ տէյիլ իսէ էօրիւմիւն
գարըլընտա զէնկին ֆալիլ ֆարգը կէօ-
զէտիլմէլի իտի : Լաքին պու խուսուստա
շու պիր գաշ շէյ տէր խաթըր էտիլմէլի

տիր: 1. Պէլքի իւշիւնճիւ գաւարատա պուլունանլարըն էքսէրիսի Ինկիլիզէ պիւ- մէտիքլէրինտէն վաղթընտա թէհիքէնին վէխամէթինի անլամամարլար: Մէսէլա, օրատաքի էրմէնիէր լիւան պիւմէտիք- լէրի իշիւն «Գարըլար վէ շօճուզլար էվվէլ», էմրինի անլամամարլարը սէ պէպտէն օ էմրէ բաղմէն գայըղա կիր- մէյէ չալըշմը իտիլէր: 2. Գայըղլար Եօ- գարը կէօյէթէտէ օլտուղու իշիւն ի- թիմալ քի, նիշէլէր օրայա կիտէճէք Եօլու պիւմէտիքլէրինտէն վաղթընտա գայըղա Եէթիշէմէտիլէր: 3. Նիշէ զէնկիլէր՝ գա- ըրլարա Եէր վէրմէք իշիւն քէնտիլէրին վափօրտա գալըղլարը մալիւմ տիր: 4. Պու կիւն վափօրըն մէմուրլարը իսթիւնթագ էտիլիքէն վէ մաթպուաթ մէսէլէյի մու- հաքէմէ էտէր իքէն նազարը տիգգաթա ալընան պիր խուսուս տա զէնկին Եօլմու- լարա ֆագիրլէրտէն զիյատէ միստատէ էտիլմիշ օլուպ օլմատըղը տըր, Եանի պէօյ- լէ պիր թէֆրիգէ վուգու պուլմուշ իսէ անը էֆրեարը ամմէ թագպիհ էթմէքնի- յէթինտէ տիր: Զէնկին Սըր կըֆ-կօրաօն քէնտիսինին պուլունտուղու գայըղ թէհի- քէյէ տիւշմէսին տէյու պօղուլունլարը գուր- թարմատըղը իշիւն, վէ գուժփանԵանըն տի- րէթթօրը Մր. Իամէյ քէնտի Եէրինի տիկէր Եօլմուլարա վէրմէտիյի իշիւն թագպիհ է- տիլմէքտէ տիր: Պու չէյլէր ճէտարէթպախշ ալամէթլէր տիր, վէ իւմիտ էտիլիք քի, պէշէրիյէթ գարըլարա հիւրմէթ էթմլի էօյրէնտիյի կիպի ֆագիրլէրին տէ հուգու- գունա հիւրմէթ էթմէյի էօյրէնէճէք տիր:

Հօմ բուշ յաիհասը. — Պու լաիհանըն իքինճի տէֆա գրատթ օլունմասը իշիւն վէրիլէն րէյտէ էվվէլքինտէն պէօյիք պիր էքսէրիյէթին պուլունմասը մէզքիւր լաի- հանըն մուվաֆիֆագիյէթ պուլունմալընա տաիր իւմիտլէրի արթըրմըշ տըր: Իրլան- տանըն տախիլի իտարէճէ իսթիգլալիյէ-

թինի թէէմին էտէճէք օլան պու լաիհա՝ Ինկիլթէրա սիյատիյաթընճա պու կիւն էն մուհիմմ մէսէլէ սայըլըր: Լաիհայա մուխալիֆ օլանլար պուլուն գապուլ օլուն. մասընը Ինկիլիզ միլլէթինին պաշնա կէ- լէճէք էն պէօյիք ուգուպէթլէրտէն պիրի տէյու թէյաղղը էտիյօրլար: Լաիհայը թագտիմ էտէն ֆըրղա իսէ, անըն գա- պուլունը Իրլանտանըն պաիսի իէլասը ատա էթմլքլէ պէրապէր, Ինկիլիզ հիւ- րիւմէթիին միւսթագպէլիին թէէմին է- տէճէք օլան Ֆէհրէրէիզիւմ (միւ ճիէմի ճէ- մահիւր), Եանի Ինկիլթէրայը պիր թագըմ միւսթամէրէ վէ միլլէթիին միւսթէհիտ պիր հէյէթինէ թահվիլ էթմլքլիք ուսու- լունա տօղրու ալընաճագ մուհիմմ տարմ- յարտան պիրիսի սայըլօրլար: Նէյշլըն պու լաիհանըն լէհինտէ աթիտէքի նօյթալարը զիքըր էտիյօր: 1. Պու լաիհա գապուլ օ- լունուպ Իրլանտայա տախիլի իսթիգլալի- յէթ վէրիլմէտիքճէ՝ օ մէմէքէթ վէ միլ- լէթ թագպի պիր հալ քէսպ էտէմէյէճէք տիր: Իրլանտա իտարէսինտէ թէսատիֆ էտիլէն միւշքիլաթըն էքսէրինին մէնպար պու իսթիգլալիյէթին պուլունմամասը տըր: Իրլանտալար Ինկիլիզլէրին թէէտիլ թահ- թընտա մէրպուլթ պիր միլլէթ կիպի Եա- շայօրլար: 2. Իրլանտանըն ումուրը տա- խիլիյէսի Լօնտրա փարլամէնթօը թարա- ֆընտան իտարէ էտիլալի միւտտէթճէ, օրա իշիւն գօնուլան նիզամլարտա զայրի թագպի պիր ունտուր պուլունաճագ տըր: Պու իրի միլլէթէ (Իրլանտալըլարա վէ Ինկի- լիզլէրէ) այնի գանուըն թաթպրգ էթմլք տաիմա միւշքիլ օլաճագ տըր: 3. Շիմօթի մէսէք Իրլանտա գալմընըն թէտէննիսին մուհիպ օլմագտա տըր: 4. Պու լաիհայա մուխալիֆ օլանլար Իրլանտանըն իտարէսի իշիւն տահա մագուլ պիր Եօլ կէօլթէր- մէյօրլար: 5. Պու լաիհայա Իրլանտանըն Ուրթրր էյալէթի էհալիսի թարաֆընտան կէթիլիլէն իթիլաղ անճագ ճիլի պիր

ազալիյէթին ֆիքրինի պէյան էթտիյին-տէն պէօյիւք էքսէրիյէթին մէմնուն գալաճաղը պիր եօ թուրքուրում ետալաշ ետալաշ ազալիյէթ տախի օ մէսլէքուն խոթիֆատէ էտէճէք տիր: Լարին սահա Հօմ Բուլ լախաւընըն իւլունճիւ տէֆա փարյալէնթօտան էքսէրիյէթ գազանաճաղը, ետիօտ Լօրալար գամարումնտան տա սէլամէթլէ կէչիպ պիր գանուն հիւքմինիւ ալաճաղը պէլի տէյիլ տիր:

Թէճք-Բուզվէյթ միւնասէյէսի. — Մ. Ամէրիգատա րէիս ինթիսապլնա պաշա-մազտան էվլէլ, սիյասի ֆըրգալար նամ-զէտլէր թէտարիք էտէրլէր: Բիւիւրալիյիքն ֆըրգա թարաֆընտան նամզէտիյէ իքի միւլէրի վար սըր. պիրի՝ րէիս ի սապըգ Բուզվէլթ, տիկէրի չիմտիքի րէիս Թէֆթ: Պու իքի զաթլար քէնտի իսմէրինի նամ-զէտիյէ գօր իքէն, պիրի պիրլէրի իլէ ալէնի միւնասէլէյէ թուրքուրում տիր: Թէֆթ՝ Բուզվէլթին իւլունճիւ տէֆա յի-յատէթէ ինթիսապ էտիլմէյէ միւլէրիլ պուլունմուլ իքէն չիմտի իսմինի ինթիսա-պա գօյմասընը թաղպիհ էթմէքլէ պէրա-պէր միւշարիլէյին պաղը մուամէլաթ Ը սի-յասիյէսինտէ թէնագուս վէ ճիտտիյէթ-սիլլիք պուլունտուլունու իտտիա էթմիշ տիր: Բուզվէլթ իսէ՝ Թէֆթին պիր րէիս մագամընտա էհալինին մէհաֆիինի միւ-տաֆաա էթմէք լաղըմ կլիլ իքէն, պաղը զէնկիլէրին ետիօտ նուֆուլ սահպի զաթլարըն թահթ Ը թէէսիրինտէ իլէտի-յինի ճտտիա էյլէյօր: Պու արասա իլիի տէ՝ պուլունտան ագտէմ միյանէլէրինտէ վու-գու պուլան շախսի մէքթուպլարտան ինթիսապալ էթմիշտիր: Պու մէք-թուպլարտան Թէֆթիւքինտէ՝ Գանատա իլէ իճրասը թասմիմ էտիլէն իթիլաֆ մէ-սէլէսինտէ տաիր պիր իֆատէսի կէրէք Ա-մէրիգատա վէ կէրէք ինկիլթէրրա վէ Գա-նատատա նաղարը տիղգաթ ճէլպ էյլէմիշ տիր: 0 իպարէ շու տըր, «Գանատատան

պիղիմ ալաճաղըմը մահսուլաթ, Ղարպի Գանատա իլէ Մ. Ամէրիգա արասընտա էօյլէ պիր թիճարէթ աղընթըլը հասըլ էտէճէք տիր քի, Գանատա անճագ Մ. Ամէրիգանըն պիր զամիմէսի օլաճագ տըր:» Գանատատա իթիլաֆա մուսալիֆ պուլու-նանլար պուլունտան Ամէրիգա հիւքիմէթի-նին մէզքիւր թէքիլիֆտէ ճիտտի վէ սա-տէտիլ պուլունմատըղընը իտտիա էտիյօր-լար: Հաթթա ինկիլթէրրա զազէթալա-ընտան պաղըլարը, Ուօլինկթօնտաքի Ին-կիլիլ սէֆիլի Մր. Պրայսըն քէնտի վաղի-ֆէսինտէ այրգ պուլունմատըղընը իսթիտ-լալ էյլէտիլէր: Մէզքիւր իպարէտէն մագ-սէտ սիյասի օյմայըպ անճագ իլթիսատի օլտուլու վէ Մր. Պրայսըն պու մէսէլէտէ պիր գուսուրու պուլունմատըղը իտտիա էտիլտի իսէ տէ, պու իֆչաաթտան էն զիյատէ Մր. Թէֆթ զիյան չէքմիշ տիր, զիրա նիչէլէր մէզքիւր իթիլաֆ մէսէլէ-սինտէ քէնտինին փէք չէֆֆաֆ պուլուն-մատըղընա վէսվէսէ էթմիշտիր:

Էրիֆիլէր վէ ճիլ. — Պուլունտան 6 այ գատար մուգատուտէմ Ամէրիգատա էրքէք-լէրին տինէ օլան ալաղասընա նաղարը տիղգաթ ճէլպ էթմէք իլղրէ պիր հարա-քէթ պաշալմը իտի: Տօգտան եէտի մուգ-թէտիր աշխարհակալարտան իպարէթ պիր ճէմիլէթ թէշքիլ օլունուպ, պուլար Մ. Ամէրիգանըն հէր թարաֆընտա մի-քիլնկլէր ագտ էթմէյէ վէ պու միքիլնկ-լէրտէ էրքէքլէրի տինի հայաթա թէշլիք էթմէյէ գարար վէրտիլէր: Պու ալթը այ զարֆընտա 70 չէհրտէ 7,062 մէճիլէր ագտ էթմիշլէր վէ 1 1/2 միլիօնա եաղըն իղտիհամ՝ պու մէճիլէրտէ իրատ օլու-նան նոթղարը տինէմիշտիր: Պու ճէմիլէթ մահսուտ պիր միւտաթ իլիւն թէշքիլ օլունմուլ օլտուլունտան, պու եա-ղընլարտա լաղվ էտիլէրէք րէսմի իճթի-մալարա ինթամ վէրիլմիշ տիր: Լաքին

պիլա շիւպհէ պու մէծիսէրին քիլիսէլէր տիմիզին միսրիֆ օղուլ թէմիլինի նա-
իւզէրինտէ թէհսիրի փէք ազիմ օլմուշ զարը տիգգաթա ալապիլիրիզ: Անտէ
տըր: Երբէքէր արասընտա րուհանի հա-
յաթը վէ Գիթապը մուգատուտ միւթէ-
լաստընը թէշվիգ էթտիքտէն մատա քիլիսէ-
յի՝ իշ ալէմինի վէ չորշը հայաթը՝ թէր-
ֆի էթմէք վազիֆէսիսէ տյանարըմը տըր-
էվրօփա վէ Լ.մէրիգատա պու կիւն էն զի-
յատէ նազարը տիգգաթ ճէլպ էսէն մէ-
սէլէ՝ իզթիստա վէ սէրվէթ, Էսնի սէր-
մայէ իլէ ամէլէին տլազատը օլտուղու
հալտէ, պու մուհիմ մէսէլէնին հալլը-
նա տաիր քիլիսէ նէ՝ մէսէք թաթաճազ
տըր: «Երբէքէր վէ տին» հարաքէթի պու
մէսէլէյէ տախի քիլիսէնին նազարը
տիգգաթընը ճէլպ էյլէմիշ տիր: Հէյէթի
մէգքիւրէ լազվ օլտու իսէ տէ, պաշլա-
տըր իշ իլէրի կիտէճէք տիր:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

Յ Ո Ք

ՅՈՒՀԱՆՆԷՍ Կ. ԹԵԼՅԵՍՆ ԷՅ. ՆԻԻ ԵՕՐԳ

Յոք քիթապընըն իւք իքի պապլարը
իլէ սօն պիր պապը թարիթի պիր վա-
գըայը թարիֆ էտիյօր: Պագի 39 պապլար
չիր հալինտէ գայալարտան իպարէթ տիր:
Իշպու քիթապ՝ էթէտէն պէրու չօգ միւ-
ճատէլէ կէօթիւրմիւշ տիր: Չօգլար՝ անը
հագիգի պիր ատէմին էօմրիւնին նազի-
յէթի տէյու թանըր, պազըլար տա պէօյլէ
տիւչիւնմէյէ միւնասիպ տէիլլէր պուլուն-
մատըղընտան անը սըրֆ մէճազի պիրնազ.
լիյէթ տէյու ֆարզ էտէրլէր: Ֆագաթ հէր
իքիսի տէ՝ քիթապըն րուհունա վէ թէլ-
գին էթմէք իսթէտիյի հազիգաթա տօ-
գունմազ, զիրա պու՝ թապիի ինսան էօմ-
րիւնին պիր նուժունէսի տիր: Վէ հէր պիր
ատէմ ազ եա չօգ պունա պէնզէր հալ-
լարտան կէշմիշ տիր: Գիթապըն միւհթէ-
վիյաթընտա ասլա զոյրի թապիի պիր չէյ
եօգ տըր: Պունու անլամազ իշիւն էֆէն-

տիմիզին միսրիֆ օղուլ թէմիլինի նա-
զարը տիգգաթա ալապիլիրիզ: Անտէ
պիր թիւն վազլու պիր մուայլէն օ-
ղուլ իւզէրինէ տէյիլ: անճապ միլիօն-
լարճա օղուլար իւզէրինէ իտի: Էկէր է-
ֆէնտիմիզ տալթ պիր մուայլէն օղուլ ի-
չիսն տէմիշ ոլտա իտի, նազիլլէթ գուվ-
վէթինի զայլպ էտէճէք իտի: Ֆագաթ օ-
աճալըպ նազիլլէթ՝ 20 ասրտան պէրու
հէր սընֆ վէ հէր մէվգիտէ օլանլար իշիւն
սահի՝ տիր: Իմտի Յոք քիթապընը տա
հէր հանկր պիր սուրէթլէ թէֆսիր էթմէք
էտաըմը վէ նէթիճէմիլ այնի տիր, շու-
գատար պինլէրճէ սէնէլիք պիր միտտէթ.
տէ ատէմլէրին հայաթընտա զահիր օլմուշ
կէրէք վէ տիրի պիր նազիլլէթ տիր:

Յորըն էօմրիւ 3 գըմա թագսիմ օլունուր,
իլքի՝ փարլազ վէ մուվաֆֆազ պիր էօմր,
էօյլէ պիր էօմր քի՝ հէր թարաֆը միւ-
քէմմէլ: Հայը հազըրտա պիլէ պէօյլէլէր
նատիր պուլունուր: Պազըլար պիր ճիհէթ-
տէ, տիկէրլէր պաշգա ճիհէթտէ պէօյիւք
օլուրլար, ամմա հէր ճիհէթտէ Յոք կիպի
պիր ատէմ պուլմազ կէշմիշտէ օլտուղու
կիպի չիմտի տախի միւշքիլ տիր: Հայը
հազըրտա միլիօն, հաթթա միլիար սահի-
պի զէնկինլէր վար, քէզա, ալիմ, զէքի,
նուֆուղու վէ թէհսիրի ատէմլէր վար,
քէզա ֆիլան ֆիլան խոսուսարտա իլէրի
կիթմիշ ատէմլէրիմիլ վար, ֆագաթ Յոք
քիթապընըն 29ընճր պապընտա զիքր օ-
լունտուղու կիպի, հէր խոսուստա միւ-
քէմմէլ պիր ատէմ պուլմազ գօլայ տէ-
յիլ տիր:

Յորըն էօմրիւնին իքինճի գըմը տա
ղայէթ աճայիպ տիր: Էլէմի, սէֆիլ, ա-
ճըլը, վէհասըլ հէր ճիհէթտէ պէտպիլթ
պիր էօմր տիր: Յոքա վազը օլան ֆէյա-
քէթլէր կիպի ֆէլաքէթլէր քի՝միւն պա-
շնա կէլմիշ տիր:

Յորըն էօմրիւնին իւշիւնճիւ գըմը տա
զանն էտէրսին էպէտիլիք միւքեաֆաթը-

ներն պաշտանկրճր տրու 0 մուծլու 140 սէ-
նէյէր պու տիւնեատան սայլըմայրպ ախ-
րէթ սէնէլէրինէ իլալէ օլունմայա լայլդ
տըր: Իմտի իշթէ էօնիւմիւղտէ աճայիպ
պիր զաթ տորոյօր, հէր սրնֆ ատէմէ-
րիմիղ՝ կէրէք մուամմէր էօր եաշայանյար
կէրէք սէֆայէթ իշինտէ էզիլէնէր վէ կէ-
րէք պէրէքէթ վէ միւքեաֆաթա նախ օ-
լանյար, իշպու աճոյիպ քիթապը օգուր-
լարսա սնտէն քէնտիլէրինէ լաղըմ օլա-
ճագ տէրպլէրի ալապիլիլէր:

Լաքին Յոք քիթապընտա փէք մուհիւմ
պիր չէյ տաճա վար տըր, օրատա պէօյիք
պիր փէյղամպէրիլէք, պիր իշնամ վար, միւս-
թագ պէյրէ օլաճագ պիր չէյին լիլղոմը-
ներն հիստի վար տըր: Յոք՝ Ալլահ իլէ սըզը
պիր ալազատա իտի վէ անըն իշլէրինի
էյիճէ անյամը իտի, վէ կէօրիւյօր իտի
քի, շու պէօյիք թանգիմաթտա Ալլահն
եափաճագ, իքմալ էտէճէք պիր մուհիւմ
իշի տաճա վար տըր: Խըլղաթտա պիր
նօզսան, պիր պօշլուգ վար քի, օտա տօլ-
մալը վէ պու գուսուր իքմալ էտիլմէյի
տիր: Յոքուն արղուսու վէ հասրէթի իշթէ
պու նօզսան սէպէպիւտէն իքմալ օլունմա-
յօր իտի: 0 տաճա իլէրիյէ տօղրու պա-
զըյօր իտի: Պիր թէրզի՝ պիր փաթթօնըն
պիր թարաֆընա պաղը տէլիլէրի եափմըչ,
անըն պիր մագսէտի վար, տիկէր թարա-
ֆա տա ախլմէլէրի աիքմիշ տիր. էկէր
պիր յիլիթ վար իսէ՝ պիր տէ անախթար
օլմալը, էկէր պիր էվ վար իսէ՝ պիր տէ
գափուսու վար տըր: Մըսըն Փարաւոնլարը
օլ մէհնուր էհրամլարը եափտըրտըղլարըն-
տա՝ անլէրին գափուսունու պուլունմաղ
տուրէթտէ էօրտիւրմիւշէր իտի: Տիւշմէն-
լէր կէլիպ Մըսըն զապթ էթաիլէրինտէ՝
հէր փաաիշահըն մէրագը պու պինալարըն
գափուլարընը պուլտուրմագ իտի: Չօգ չա-
լըլըլը վէ նիհայէթ իւմիա քէսիլիլինէ
տիլիւպ, գափուսըղ տըր տէյու անր պիր
եէրինտէն տէլմէյէ չըգըշտըլար: Ամմա եա-

նըլըլըլար, զիրա Փարաւոն քէնտի մէզարը
իշին եափտըրտըղը պինայա գափու գօյ-
տուրմուշ իտի. իշպու գափու տիշարըտան
պուլունմաուր իսէ տէ, իշէրիսինտէն թահ-
գիգաթ էտէրէք, կիզլի եօլլար իլէ գա-
փույու պուլտուրար: Յոք տախի էմին իտի
քի, խէլաս իշին պիր գափու եափըլըչ
տըր վէ օ պուլունմալը տըր, իշպու գա-
փու իտի քի, խըլղաթ իշինի իքմալ էտէ-
ճէք վէ պտէմին խէլասընը միւմիլին գըրա-
ճագ իտի: Իշթէ տէհրէր միւրուրը իլէ
պու տիրի գափու տիւնեայա քէշֆ ու
պէյան օլունտու: Պու քիմ տիր: Հայյ
օյան Ալլահն օղլու՝ Յիսուս Քրիստոս
«Պէն գափու իմ», տէտի: Իմտի նա-
ղը տօթթում, պու գափու սէնին իշին
ալըգ մը տըր, վէ Յոքուն վաֆիլէ էտիճի
Յովհաննէս իլէ պէրապէր չէհատէթ էթ-
տիլի կիպի, սէն տէ չէհատէթ էտէպիլի՝
մի սին քի, անըն ֆաղլընտան ինայէթ իւ-
զէրինէ ինայէթէ մայիք օլտուգ վէ անըն
իլ: հաղիղաթ սապիթ օլտու:

ԿԵԼԻՆ ՎԷ ԳԱՅՈՆ ՎԱԼԻՏԷ

ՄԻՍԻՍ Մ. Ս. ՏՍՏ

2.

Չօգ տէֆա կէլին՝ իրտտէթինտէ սա-
պիթ վէ մուաննիտ օլուպ, քէնտինտէն
պէօյիք գաաընըն պօշ իթիգատլարընա,
ատէթլէրինէ տիգգաթ էյլէմէք վէ էպի
մօտայա մախսուս թէսափլուրլար իշին
քէնտինին ալաֆրանկա թէսափլուրլարընը
թէպաիլ էյլէմէք իսթէմէզ: Մէրզումէ՝
խանէյի վէ անըն իշինտէ պուլունման հէր
չէյի եէնի պիր ուսուլ թահթընա գօմագ
իսթէր: մուհապպէթ վէ իշթիրաբը եօգ,
իշիւղար տէյիլ, անճագ չօգ էզիլէթ
վէրիլ:

Լաքին ատէթլէրին վագթ միւրուրըյ-
լա թէպէտտիւլ էթտիլինի խաթըր-
լամալըյըլ: չօճուղլարըմըլ պիզգարուր
պիզտէն ֆարգլը օլուրլար, անլէրէ իճպար

էթմէյիզ: Պիզ սապրը օլուպ էգիյէթէ
թէհամմիւլ էթմէյիյիզ: Պիզ՝ պիր չօգ
սէնէլէր եաշամը, թէհրիպէ մէքթէպինտէ
պուլունմը, արգու վէ յիսանրմըր իտա-
րէյի էօյրէնմիշ օլտուղումը հալտէ, պիզ-
տէն տահա գիյտտէ սապր թալէպ օ-
լունմա՞ղ մը: Հագիգի վայիտէ մուհապ-
պէթի նէ՞ տիր: Նէֆսիմիգի ինքեար է-
տիպ, չօճուզարմըրը էլէմտէն էսիրկէմէք
իչիւն էգիյէթէ գաթլանմագլըղմըղ տէ-
յի՛ւ մի: Անյէրի քիւչիւք իքէն ճէսէտի
աղըրլարտան մուհաֆաղա էտէրիզ: Օրա-
տա տուրմալը՞մըլը: Անյէրի ֆիքրի վէ
րուհի էլէմլէրտէն մուհաֆաղա էլլէմէք ի-
չիւն քէնտիմիգի սարֆ էլլէմէք՝ տահա
կիւճ, լաքին տահա ուլլի տէյի՛ւ մի: Է-
յէր հագիգի վայիտէլէր իսէք, անլէր ի-
չիւն էօլէնէ գատար էգիյէթ չէքմէյէ րա-
գի օլաճաղըզ: Ճիւլէմիզ տէ պիլիրիզ քի,
ֆամիլիա տէրունինտէ պու ահէնկսիզիւր
տիյարըմըղտա հիւքմ սիրէն պիր ֆէնա-
լըզ տրը, վէ պինյէրճէ պէօլլէ փէրիչան խա-
նէյէր վար տրը: Հէր պիր գատապա վէ հէր
պիր չէհր անըն ղէզալէթի իյէ տօլու տրը.
անըն երիգիւնտէն պիր չօգ խանէլէր տա-
ղըմը, վէ Խրիսթիյան նամընա չօգ լէքէ
կէյմիշ տիր: Պունուն չարէսի նէ՞ տիր:

Միւմըին իսէ, կէնճ զէվճէյն՝ քէնտի թա-
սավուրլարընը պիլա մանի իճրա, քէնտի
չօճուգլարընը էն էյի զանն էթտիքիէրի
սուրէթտէ թալիմ վէ հայաթլարընը՝ իխ-
լալ էտիլմէյէրէք սէրպէսթճէ եաշայապի-
լէճէքլէրի հէնի պիր խանէ լէէէսիս էթմէ-
լի տիրլէր: Պու ուսուլ տաիմա իթթիխաղ
էտիլէմէզ, միւմըին օլուն եէրտէ անըն իճրա-
սընը փէք գուվլէթի սուրէթտէ թալիյէ
էտէրիմ: Լաքին թաթալըզ էտիլմէզսէ, օ
վազթ կէլինտէն՝ փէտէր վէ վայիտէյէ ճան
սըղընթըսը վէրմէյէրէք, Հուլի 2, 23ի
խաթըրլամասընը թալէպ էտէրիմ, եաիի
«Հուլի քէնտի գայի վալիտէսիլլէ պէրա-
պէր եաշատը» վէ մէրգումէ օնա օ գա-

տար մուհապպէթ վէ իշթիրաք կէօսթէր-
տի քի, միլլի վէ տինի իթիգատլարը սէ-
պէպինտէն սնա գարըն օլուպ, էն խաֆիֆ
սէօղիւնիւ թէնգիտէ հաղըր պուլունան
Բեթլէհէմ գատընլարը՝ պիղարազանէ «Լէ-
տի օղուլտան սանա խայրըր օլուպ, սէնի
սէվէն կէլինին սնը տօղուրմըլ տրը» տէ-
տիլէր:

Գոյն վալիտէյէ թալիյէ էտէրիմ
քի, Հուլիյն պապլարընը կէօղտէն կէլի-
րէրէք, Նոեմինին Հուլիա գաշ տէֆա
«Գըղըմ» տէտիյինի թէֆթիշ վէ «Էյ գը-
ղըմ», հագղընտա խայրըր օլմագ իւզրէ սէ-
նին իչիւն րահաթ արա՞մայալըմ մը,»
սէօղիւնտէրի իշթիրաք վէ մուհապպէթի
միւթալաա էլլէսիլլէր: Ալլահ մուհապպէթ
տիր: «Մուհապպէթտէն վէ Ալլահտան
պէօյիւք պիր չէյ եօգ տրը: Ճէննէթ
գալպտէ տիր, ճէննէթ՝ մուհապպէթ տիր:»
Էֆէնտիմիզ՝ Պետրոսա տէտիյի կիպի, պի-
գէ տէ «Պէնի սէվէ՞րմիսին» տէ՞մէյօր մը:
Սէն վէ պէն պիւթիւն գալպտէն ճէվապ
վէրիպ, «Էվլէթ, եա՛ Բապպ, պիլիրիսին քի,
սէնի սէվէրիմ» տէյէպիլլը միյիզ: Պու
սէօղիւմիւզէ Բապպըմըլ ինանա պիլէ-
ճէ՞ք մի:

Պիւթիւն սէլամէթ վէ ահէնկին սըրըր
խանէտէ տիր: Պիր զաթ՝ «Հուլի Ալլահըն
ճիւմէ հագիգի էվլատլարը իչիւն պիր
նումունէ տիր,» տէմիշ տիր: Էլլէլա Հուլ-
իլըն գարար գըլարըրը կէօրիւյօրըզ. մէր-
գումէ՝ հէր շէյի Ալլահ իչիւն ֆէտա էթ-
մէյէ գարար վէրիյօր: Սանիյէն, Հուլի
իչլէմէքտէ կէօրիւյօրըզ. մէրգումէ՝ թար-
լատա քէնտիին սասէ, լաքին կիւճ վա-
գիֆէսինի իֆա էտիյօր: Թէրրար, Հուլ-
իլը րահաթլանմագտա կէօրիւյօրըզ, մէր-
գումէ՝ քէնտի զէվճէյնին խանէսինտէ րա-
հաթա նաիլ օլմուշ տրը: Նիհայէթ, Հուլ-
իլըն միւքեաֆաթա նաիլ օլտուղունու կէօ-
րիւյօրըզ, մէրգումէ պիր էվլատ տօղուրըպ,
պու վէճէլէ Դաւիթին վէ Բապպըմըլըն

էնտատընտան օլտու : Պիզ տէ հէր շէյի
Բրիտանոս իշխն ֆէտա էտէր իտէր , անըն
իշխն քիշիւր լաքին կիւճ շէյլերի մէտէր-
րէթլէ իճրա էտէճէյիլ . Բրիտանոստա րա-
հաթ վէ սէլամէթ պուլաճաղըզ , վէ անըն .
լէ իլէլէպէտ եաշայաճաղըզ :

Ս Օ Ն

Ք Ի Ի Ր Տ Ի Ս Թ Ա Ն

ԲԵՆԻԱՄԻՆ ԷՃ . ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ԻԻՍԿՒԻՏԱՐ

2 .

Էլէէվմ կէրէք շէն , կէրէք խարապ
պիհիսապ քէօյլէր վէ վաւիլլար վար ,
պունլար արաւընտա Մամըրտանըն Ապա-
րաւից Սք . Խաչ , Խիզանըն Սք . Կսմաղիէշ ,
վէ Սք . Խաչ վաւիլլարը զիբրէ շայան տըր :
Շիմտի անճագ սօնրաքի՝ Աղթամար վաւի-
լլընըն նէզարէթի թահթընտա շէն օլուպ ,
օրատա պիր վարդապէտ պուլունուօր :
1840 թարիխինէ գատար օ տիյարըն հա-
քիմի օլան մէշուր Պէտրխան պէյին սիւ-
լալէի Պոհտանըն իշինտէ իտի : Այնի թա-
րիխտէ Պէտրխան պէյ՝ հիւքիւմէթի Օս-
մանիյէ գարըր իսեան էտիպ՝ Վանա գա-
տար էթրաֆ շէհրլէրի զապթ էյլէտի իտէ
տէ , Օսման փաշանըն օրտուտու անը մաղ-
լուպ էտիպ , էսիր թուլթարագ պիւթիւն
աիլէսիյէ իսթանպուլա նագլ էյլէտի : Պա-
զէն զազէթուլարտա հագգընտա օգու-
տու զումըզ , վէ պիհուտէ եէրէ պիր
Բիւրտ իսեանը մէյտանա կէթիրմէք իշին
կեահ Բուսիատա , կեահ Աճէմիթան վէ
Բիւրտիսթանտա տօլաշան շիմտիքի Ապ-
սիւրէշղազ՝ Պէտրխան պէյին թօրնու տըր :

Պոհտանտա զիբրէ շայան պէյի պիր
զաթ տա Շէյի Սաիտ Ալի տիր . պունըն
փէտէրի Շէյի ճէլալէտաին հագգընտա
տըր քի , էրմէնիլէրին մէշուր մուհարրի-
լէրինտէն պէօյիւք Բաֆֆի՝ Զաշաշէդդիս
նամ րօմանը եազմը տըր : Սիւմալէյհ
պու էսէրինտէ Շէյիսին 1870տէ Բու-
թիւրք մուհարէպէսինտէ իճրա էյլէտիյի
մուհիմմ Խըտմէթի , եանի 10,000 Բիւրտլէրտէն

իպարէթ պիր օրտու թէշքիլ էտէրէք
տիւշմէնէ մուգալէմէթ իշին Պայազիտէ
գատար իլէրիլէտիյինի կիւզէլճէ վասֆ է-
տէր : Շէյի Սաիտ Ալի՝ շիմտի քէնտի փէ-
տէրինտէն զիյատէ գուվլէթի , նուֆուլը
վէ մէշուր տըր : Սանքի Պոհտանըն վէ
Խիզանըն տէրէպէյի վէ պիւթիւն Բիւրտ-
լէրին միւնթէրէմ շէյիսի տիր : Պոհտան վէ
Խիզանըն Բիւրտլէրի քէնտիլէրինի պու-
աիլէյէ վագֆ էթմիշ տիրլէր , վէ ճիւմլէ-
ի տէ սագալլը տըր : Հէր պիր Բիւրտ՝
քէնտիլէրին հէտիլէլէրիյէ՝ Օճախա ահ-
տա կիտէր վէ սագալ պրագըր : Շէյիսին
թարիֆ էտիլմէզ վէ պիհիսապ սէրվէթի
վար , 20 պին գօյունը , պինլէրճէ աթը ,
գաթըրը , էօքիւզիւ վար , պիր չօք քէօյլէր
անըն թահթը թասարրուֆընտա տըր . է-
հալի իտէ մարապա կիպի եաշար : Շախսը
իշին մուհաֆըզ ապէր հալընտա տաիմա
միւսէլլահ իքի եիւզ աթըր սագլար : Պիր
թէքեէսի վար քի , պիւլա ֆարգ հէր ճինս
միւսաֆիրէ աչըզ տըր . քիմ օլուրսա օլ-
տուն , թէքեէյէ կիթտիյինտէ՝ թէմիզ
փէյիիր , թէրէ եաղը , եօղուրթ վէ քա-
պարրաւ քաիս չօրպասըյլէ թալթիֆ է-
տիրլը : Շէյի Ալի ալլա վէրկի վէրմէզ :

Լաքին սատէճէ Պոհտանտան պահս է-
տէրէք , եախօտ Խիզան վէ Պոհտանը վասֆ
էյլէյէրէք , եախօտ թարիխի իսպաթլարլա
օ մահալըն Բիւրտլէրին եուվապը օլտու-
ղունու իսպաթ էտէրէք , նէ Բիւրտիսթանը
վէ նէ տէ Բիւրտլէրի պուլմուշ , Բիւրտ
գալմընը թանըրը օլուրըզ : Պիւլաքս Բիւրտ-
լէր՝ քէնտի եուվա վէ վաթանլարընը ,
ֆարգըր սուրէթտէ թահտիա էտէրլէր :
Բիւրտլէր վէ Բիւրտիսթան հագգընտա
պիր շէյ եազմագ իսթէյէն քիմսէ՝ հէր
հալտէ Բիւրտլէրին անլալըրը , գապուլ
էթտիյի Բիւրտիսթանը վասֆ էյլէմէլի
տիր : Պիր Բիւրտէ՝ Բիւրտիսթան նէրէտէ
տիր տէյու սիւալ էթսէք , օ պիզէ՝ Բիւր-
տիսթան հագգընտա զիյատէ հագգիզի վէ

զէմանա մուվաֆըզ օլան աթիտէքի ճէ.
վապը վէրէճէք տիր.

«Ամոկէ Գուօլանէ ձիանա ,

Գուօրանէ Դաալանա ,

Տալալիէ տաալաւանա

Հաիրու հայրանէ, ճակի ըռնտանա»

«Պիզ՝ տաղլարըն չիչէքէրինէ պէնզէրիզ ,
փունարլարըն աչըզըլըզ .

Օրմանլարըն գուրտլարըլըզ ,

Կիւզէլ սիլահլարա հայրան օլան, հաս-
րէթ չէքէնլէրիզ :»

Հազիգաթիէն Բիւրտիսթանը պունտան տահա միւնասիպ պիր իֆատէ իլէ պու-
լուպ կէօսթէրէմէյիզ : Պիթլիս, Վան, Տիյար-
պէքիր վէ էրզըում վիլայէթլէրինտէ պու-
սաթըլարը եազան գատար, պէլքի տէ
զիյատէ տօլաշմըլ օլանլար՝ աչըզ ճա կէօ-
րիւլէր քի, սէմայա գատար եիւքէլէն
տաղլարլա, գարը զէմինէ պատար էնէն
ուչըումլարլա, միւշէպպէք վէ միւթէսէլ-
սիլ թէֆէճիքլէրլէ մուհաթ պուլունան
մէզքիւր իւշ պէօյիւք վիլայէթլէրտէ, նէ-
րէտէ սըգ օրմանլար, չաղլարպ ազան
սուլար, չայլար, փունարլար պուլունուրսա,
օրատա քեամիլէն, եա տա էքսէրիյէթլէ
Բիւրտլէր թէմէքքիւն էտէրլէր : Նէրէտէ
թապիւթ՝ Բիւրտիւն պի հիսապ գօյուն.
լարը, աթլարը, սըղըլարը վէ սիւրիւլէրի
իչիւն սուհուլէթլէ մէսքէն վէ թաամ թէ-
տարիք էտէրսէ, Բիւրտ վէ Բիւրտիսթան
օրատա տըր : Օրմանլար, եչիլ տաղլար՝
գօյունլար իչիւն, տար կէչիտլէր, տէր-
պէնտլէր, իզսիզ եօլար՝ խըրսըղըզ իչիւն
Բիւրտիւն սէվկիւլիւ վաթանընը թէչքիլ
էտէրլէր : Պու հիսապլա, էրզըում վիլայէ-
թիւնին չիմալընտա Բուս հուտուտնտա Բա-
սէն, Խնուտան էրզինճան վէ Տէրսիմէ
գատար, պիւթիւն Պիթլիս վիլայէթի, Վան
վէ Տիյարպէքիրին Պիթլիս վիլայէթիւնէ մութ-
թասըլ չիմալի գըսմը, 18,200 միւրէպ-
քիթմէթրօ վիւսաթընտա պուլունան պու-
տաղլըզ վէ օվալըզ տիյար՝ աթիտէքի սի-

յասի թագսիմաթըլլէ Բիւրտիսթանը թէչ-
քիլ էտէր : (*)

	Միւրտար- դիլըզ Գաթմա- գաթըզ	Միւրտիլ գաթըզ	Գաթըզ					
Էրզմ. վիլայէթիւնտէ գիւքը էտիլէն եչը	2	10	60	2000				
Վան	»	»	»	»	1	9	13	1574
Պիթլիս	»	»	»	»	3	13	31	2109
Տիյարպէք.	»	»	»	»	1	8	60	2000
					7	40	164	7683

Թիւրքիանըն պու գըթասընը Բիւր-
տիսթան թէսիյէ էթմէյէ մէճպուրըզ,
չիւնքի էհալիսինին էքսէրիյէթիւնի Բիւրա-
լէր թէչքիլ էտէր : Գըրգ գազասը օլան
պիր տիյալըն անճապ սէքիգինտէ էրմէնիլէր
էքսէրիյէթ թէչքիլ էտէրլէր : Պունլարտան
աթլըր՝ եանի, Մոքս, Վան, Արճէշ, Շա-
տալիս, Գիվաշ, Կեարճկիան՝ Վան վիլայէ-
թիւնտէ, վէ Էքիսի՝եանի Պուլանըզ վէ Մուշ՝
Պիթլիս վիլայէթիւնտէ տիրէր : Մէզքիւր 8
գազալարտա 95,600 Բիւրտ վէ 185,800
էրմէնի վար, տէմէք քի, պուրա էհալի-
սինին % 65ի էրմէնի վէ % 35ի Բիւրտ
տիր : Լաքին միւթէպապի 32 գազալարտա
Բիւրտլէր՝ % 70, էրմէնիլէր % 20,
Թիւրքիլէր % 5, Ասորիլէր, Եէգիտիլէր,
Չէրքէզլէր % 15 նիսպէթիլլէ միւթէմէք-
քիւն տիրէր : Պիթլիս, Ջուլամերկ, Մա-
նազկիւրտ վէ Փարգին չէհրէրինտէ էհա-
լինին % 75ի եինէ Բիւրտլէր տիր : Պու
սէպէպուէն մէզքիւր գըթալը թարիխիլլէ,
վիրանէսի իլէ, տէհրէրտէն պէրու էրմէ-
նիլէրէ աիտիյէթիլլէ ումումէն էրմէնիլաթան
թէսմիյէ էյլէտիյիլիզ կիպի, էհալիսինին
էքսէրիյէթի ճիհէթիլլէ Բիւրտիսթան տա
թէսմիյէ էտէրիզ : Անճապ թէաճճիւպ է-
տէր վէ աճընըրըզ քի, պիզ էրմէնիլէր վա-
զըալը գապուլ էտէր, իթիւրաֆ էտէրիզ,
լաքին պաշգալար հազիգաթը պիզիմ կի-

(*) Պու թագգաթար՝ սէյյահաթըմ էսնասըն-
տա չախսի թէհարրիյաթրիյա վէ հիւքիւմիլին
«Սալնամէ»սի մուսալէնէթիլլէ հազըրլանմըլ տըր :

պի կէօրիւպ գապուլ էտէճէք եէրտէ
թաղեիր էտէր, ինքեար էտէրէր, նա-
ֆիլէ... Հագիգաթ, թաղեիր եա ին-
քեար էտիլմէրէ սէթր էտիլմէզ վէ մահվ
օլմազ...!

Ս Օ Ն

«ԷՎՎԷԼԱ ԳԱՐԸԼԱՐ»

ՏՕԳ. Ա. Ս. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Ինսանըն ասըլ մահիյէթինի կէօրմէք
իսթէրսէն անը պէօյիւք վագըալար հու-
զուրունտա սէյր էյլէ: Պիր թագըմ ատաթ
վէ գալիստ իլէ իտարէ օլունուպ խարիճի
աթվար վէ քիսվէթ իլէ քէնտիսի սէթր
էյլէյէն ինսան, պու գույուտ վէ պէնտ-
լէրտէն ազատէ օլուր օլմազ տէնի մի,
մէրս մի, ճանվէր մի, մէլէք մի օլտուզու
մէյտանա չըգար: Ֆէնն ի հարպըն էն ու-
ֆագ նօգթալարընա վագըֆ օլան սիւսիւ
պիր ճէնէրալը գուրչունլար կիլլէլէր օր-
թասընտա, հարպ սէֆինէլէրինի գաթար-
լար իլէ տիզիւպ՝ տէմիր գալալարտան
քէրպանլար եափարագ՝ օյունճագ կիպի
օյնատան ամիրալլարը Զուչիմատա, թրա-
ֆալկարտա սէյր էյլէ, իլմի թէչլիհի էզ-
պէր պիլէն տօգթօրլարա թէչլիքէլի ա-
մէլիյաթլար պաշընտա, տին վէ ախլագ
մուալլիմլէրինէ՝ գըզըն տէմիրլէր ալթըն-
տա եա տա Փօթիֆարըն խանէսինտէ նա-
զար էյլէ, նիչէ մէրտլիք վէ գահրամանլըգ
սաթանլարը ազիմ պէտպաթլըզլար,
զույաթլար գարչըսընտա, էլհասըլ ինսանը
թամմ կէօրմէք իսթէրսէն էօյլում հուզու-
րունտա սէյր էյլէ: Նէ՝ աճալըպ տըր քի, պու
այնի ինսան, հայվանաթըն պիլէ թէնէզզիւլ
էթմէտիյի տէնաէթլէրի վէ ճանվէրլէրին
պիլէ ճիւրաթ էթմէտիյի վահիյէթի իճրա
էյլէր, վէ պու այնի ինսան ճիհանը հիւր-
մէթ վէ հայրէթէ սալտըրաճագ ուլուլը
ճէնապ վէ ֆէտաքեարլըգ իպրազ էյլէր:
Ուտանա հէվալիսինտէ կէօրտիյիմ եարա-
ւըլըզընա թէարրուլ օլունմըչ, չօճուգ-
լարը պօղազլանմըչ վէ կէօզլէրի օյուլուպ

պուրնու գուլաղը քէսիլմիչ գատընլար՝ ին-
սանիյէթին պու էն աշաղը թապագալարը-
նըն շահիտլէրի իքէն, պուզ ատապընա չար-
փըլըպ տէրեատա նապէտիտ օլան թիքալիթ
վափօրը իզէրինտէն իչիտիլէն իլք վէ սօն
սէտա ինսանըն պու էն եիւքսէք խասսի-
յէթինին իլանը սէտապը իտի. էվիլէյա գա-
րըյար:

Սահիհ տիր քի, պու նիտա չիմտի մէ-
տէնի տիւնեանըն մօթօպը, տիւսթուրը օլ-
մուչ տըր: Ճիլհագիգա պէչէրիյէթ
պիլլէրճէ սէնէլէրտէն պէրու իրթիքեապ
էյլէտիյի խաթալը թասհիհ էյլէմիչ, վէ
անլամըչ տըր քի, ինսանիյէթին թէրէֆ-
ֆիւ վէ թէմէտտիւն էտէմէտիյինին էսասի
սէպէպի գարըլար իւզէրինտէ իճրա էտէ-
կէլտիյի իսթիպտատ, վէ օնլարա լագըմ
վէ լալըգ օլան հիւրըրիյէթ վէ մէվգիի
վէրմէտիյի օլմուչ տըր, պու կիւն քիմսէ
չիւպհէ էյլէմէզ քի, վալիտէլէր եիւքսէլ-
մէտիքճէ աիլէլէր եիւքսէլմէզ, նէսլ թէ-
րէֆֆիւ էթմէզ վէ միլլէթ էտնա գալըր,
գատընլարըն հուզուրու վէ թէէսիրի օլ-
մատըգճա ինսան լէթաֆէթ վէ նէզաքէթ-
տէն արի գալըր: Պէտէն նէչվ ու նէմա
պուլմատըգճա՝ անըն տալլարը տախի ճիւ-
ճէ գալըր, վէ էնճամ գուրուր: Պու սէ-
պէպտէն ալէմի մէտէնիյէթ գատընլարըն
թալիմ ու թէրպիլէսինէ պէօյիւք էհէմմի-
յէթ վէրիպ անլէրէ չիւքէթ ի պէչէր արա-
սընտա էն պէօյիւք հիւրմէթ վէ էն իլք
մէվգիի վէրմէքլէ, էվիլէյա գարըյար տէ-
յու եէք տիլ նիտա էտիյօրլար: Եինէ տէ
պու նիտա ինսանըն էն նէճիւպ սէտապը վէ
էն ալի հիսսիյաթը տէյիլ տիր, չիւնքի
պուլնտա տախի մէնֆաաթ սաիգէսի վար
տըր: Ամմա էօյիւմ կիրտապընըն մէֆրէթ
ազըզընտա սօն չապալալըչտա օլան թիքա-
լիթ իւզէրինտէն իչիտիլէն պու սէտա ին-
սանըն իլահի սէտապը տըր: Էվիլէյա գա-
րըյար: Էվիլէթ, տիւնեա պա թէճրիպէ
անլամըչ տըր քի, պու կիւն էն գուլվէթ-

լի, էն մէտուտ, էն զէնկին վէ ըրֆաճը հալ-
տէ օլան գավմար՝ էն չօգ սիլահ, թօփ,
առքէր վէ թօփրաղա մալիք օլանլար տէ-
յիլ, անճագ էն ալիսիյրէք վէ էն մէթին
սրհհէքէ վէ պուռու պախչ էտէն վալի-
տէլէրէ մալիք օլանլար տըր, զիրա վա-
թանըն մուհաֆազասը իչին օրաուլար
պաշնտա տուրան ճէնէրալլարտան նէֆէրէ
գատար, ֆէթանէթ վէ սիյասէթի իլէ
միլլէթի իրչաու վէ իֆլահ էտէճէք նազըր-
լարտան պիր ասի քեթաթիպէ գատար,
պիր պանքէրաէն ամէլէյէ գատար, ճիւմ-
լէսինէ հայաթըյլէ վէ հուզուրույլա նէճա-
պէթ վէրէճէք, վէ նազիք փարմազլարը
իլէ անլէրին սիյրէթինէ չէքլ վէրէճէք գա-
տընլար տըր: Օլ սէպէպտէն ինսան գա-
րըլարա իւլում ու ֆիւնուստա սանաթ վէ
ումում վէզաիֆտէ իսթէսիյի գատար մէյ-
տան վէրմէքլէ պու գազիյէյի իսպաթ
էտիյօր. պու իսէ պէշէրիյէթին էն եիւք-
սէք մէնֆաթընըն թէէմինինտէն իպարէթ
պիր ֆիիլ տիր: Ամմա եօգարըտան զու-
մէթ իլէ մուհաթ օլմուչ օլուպ, աշաղտա
հէր տագիգէ Աթլանթիքին աիպինէ սօզ-
րու էնմէքտէ օլան գօճա թիքանիլ իւ-
զէրինտէն եալընըզ հայաթ վէ նէճաթ իւ-
միտի օլան գալըզլարա սէյր էտիպ՝ էվ-
վէյա գարրչար տէյու սէպաթ էթմէք
Հիմալայա տաղլարը կիպի պէօյիք սիյրէթ
իսթէր:

Տիւնեանըն պիր թարաֆընտա գատըն-
լար՝ սօգաղըն պիր թարաֆընտան օլ
պիրինէ կէչմէք իչին էրքէքլէր գալապա-
լըղը արասընտան քէնտի քէնտիլէրինի
սէթր վէ մուհաֆազա էթմէք իւզրէ ճան-
վէրաէն գօրգմըզ գօյուն կիպի եանլարա,
քէօշէլէրէ սիվիչիր իքէն՝ տիւնեանըն օլ
պիր թարաֆընտա տէշէթի գալապալըզ-
լար վէ կիւճիւքլէր իչինտէ կէճէ կիւն-
տիւզ, էն պէօյիւքտէն էն քիւչիւյէ, փրէնս-
տէն պագգալա, լօրտտան արապաճըյա գա-
տար, պիր աճիզ վէ ֆագիր գարըյա

մուավէնէթ էտիպ եօլ վէրտիքլէրինի կէօր-
տիւյիւմտէ՝ շու թէրպիյէ վէ ինթիզամա
հայրան օլուրմ. ամմա, թիքանիլ կիպի
տիւնեանըն կէօրէկէլտիյի էն մէֆրէթ վա-
փօրը պիլէ պիր անտէ սաթուն ալմաղա
մուգ թէտիր օլան միլիօնլար սահիպի Աս-
թօրլարըն պիր դայըղտա 2 սաաթ իչին
օլուն՝ եարմ արըն պիր եէր թութմա-
ղա թէնէզգիւլ էթմէյիպ, տիւնեանըն սէր-
վէթ, շէրէֆ, թանթանա վէ սարալլարըն
պիլէ, օլ թաթլը հայաթը պիլէ մէրտիք
հիսսիյաթընա տէյիշտիրմէյէրէք, միւթէ-
պէսիւմանէ, պիր գաշ այլըզ զէվճէսինէ
էլվէտա էլլէր վէ ամանսըզ տաղլարա ալ-
թընտա նապէտիա օլուր իքէն, իյան էյլէ-
տիյի էվվէյա գարրչար, սէտասընը, սէ-
մանըն ճիւմլէ մէլաիքի ալգըլար:

Էվվէթ էլէթթրիգ զիյալարը, պիլօր-
լար, էլմալար, իփէրլէր վէ չիշէքլէր իլէ
միւզէյիլէն վէ մուսիգի սէտալարը իլէ ճէն-
նէթէ թէհափիւլ էթմիշ սալնլարա, պա-
լօլարա, թէաթրօլարա, սարալլարա կիտէր
իքէն, նէզաքէթ վէ թէրպիյէնին ճիւմի
միւճէսսէմի օլան գատընլարա իւք սըրայը,
նէֆաիս իլէ տօլու սօֆրալարտա իւք մէվ-
գիյի վէրմէքլիյի, տարմըզըն մէտէնիյէ-
թինին պէօյիւք մէհասինինտէն տիր տէյու
թէլազգը էյլէրիմ վէ անլէրաէ չալընան
մուսիգսիլը ալգըլարըմ: Լաքին զուլմէթ
վէ տաղլարա իլէ մուհաթ օլուպ էօյիւ-
մին սօզուգ տիչլէրի արասընտա ճան վէ-
րիր իքէն, կէօզլէրի էօնիւնտէ հայաթ վէ
խէլաս գայըզլարընա էնտիրիլէն զաիֆլէր
վէ գատընլարա մէթանէթ վէրմէք իւզրէ
մուսիգա չալան վէ էօյիւմիւ իսթիհզա է-
տէն մէրտլէրէ սէմալաթըն մուսիգաճը-
լարը պիլէ էլլէր չըրփար, օնլար թիքանիլ
իլէ պէրապէր աշաղը տէրեայա տէյիլ, ան-
ճագ չալըզլարը մագամտա օլուղու կիպի
սէմալաթա, Ալլահիս սաիհա եւագըն կի-
տիյօրլար իտի:

Տիւնեատա չօգ գահրիմանլար օլմուչ

տրր: Վաթանըն, տիւնեանըն սէլամէթի
իչին ֆէտաի ճան էտէնէր, գուրչուն վե
աթէշէրէ կէօքս աշանլար չօգ տըրլար,
տիւնեա պունլարը թագտիր վե թէմճիտ
էյլէր: Լաքին օն գաթ իւզէրինէ եսաիլը-
մըշ, 40 միլիօն օգգա աղըրըղընտա գօճա
պիւ շէհրին ամիրի վե գօմանտանը իքէն՝
քէնտի հայաթը իչին պիր թախթա փար-
չասը պիլէ պըրմայըպ սօն տագիգէյե
գատար պիլա ֆիւթուր բէվօլլէր էլինտէ
«էվվէլա գարըլար,» էմիրին վէրէն վէ էն-
ճամ՝ օլ պուզ տալըալարըլա գափրաշա-
րագ տէրեանըն էլինտէն պիր զաիֆ զըլը
տահա գալըղա կէօթիւրտիքաէն սօնրա,
օլ խէլաստան իւմիտ պիլէ էթմէյէ թէ-
նէզղիւ էթմէյիպ, էպէտիլիյէ աթըլան վե
սուլար սօն նէֆէսինի թըգամագ իւրէ
ագ ճիյէրինէ հիւճիւմ էտէր իքէն, եինէ
օլ մէպտէտէն շաշմայան գափթան Սմիթ-
լէր իչին Ալլահն սէմափաթտա միւպթէհիճ
օլուր:

Իմտի էյ միլէլ ու ագվամ, շու ունու-
տուլմազ զայաթ իչին մաթէմ էտինիզ,
ամմա պէօյլէ էվլատլար եէթիշտիրտիյի
իչին Անկլօ-Սաքսօն գափմընը թէպրիք ու
թէմճիտ էտինիւ: Ինսանիյէթին էվճ ի ա-
լասընը կէօրմէք իսթէրսէնիզ՝ թիթանիս
իւզէրինէ նազար էտինիզ, վէ էյէր ալէմի
մէտէնիյէթտէ պիր մէվգ ի թուլթմագ, հա-
գիգի գուվլէթ վէ ֆէլահա մալիք օլ-
մագ իսթէյօր իսէնիզ, օրատան իպրէթ
ալընըզ, վէ օլ մէպտէյի թաթպըգ էտի-
նիզ, միլլէթի թէրֆի էթմէք իչին «էվ-
վէլա գարըլար,» տան պաշլայընըզ վէ
օլ զէման գարըլարա էլ գալտըրան,
զաիֆլէրի վէ չօճուզլարը փարէլէյէն
պլազլար տէիլ անճագ մէպտէ վէ լիյա-
գաթը զաթիյէսի իչին հայաթը թահգիր
էտէն մէրալէր, արսլանլար մէյտանա կէ-
լիւր, միլլէթ օլ զէման թէալի էյլէր:

ՀԱՌԻԳԱԹ ՓԱՐՁԱԼԱՐԷ

—Սահիպ օլաճաղըմըզ էն էյի շէյ քէն-
տի քէնտիմիզ իզ:

—Չօգ սէօյլէյէնլէրին փէք ազ տէյէ-
ճէյի գալըր:

—Ալիմ կէօրինմէք՝ ալիմ օլմագտան
չօգ գօլայ տըր:

—Ինատ՝ ատէմին սապիթ իրատէթի
օլմայըպ, գուվլէթի իսթէքսիզլիյի տիր:

—Ատիլ քիմսէլէր՝ չօգ տէֆա քէնտի
թասափվուրլարընը տէյիշիրլէր, լաքին ահ-
մագլար ապա տէյիշմէզլէր:

—Մաֆէվգինէ իթաաթ էտէր իսէն՝
մատուռնա իպրէթ օլմուշ օլուրսուն:

—Սըրըր սագլամաղը պիլմէք տախի
պիր սըրը տըր:

—Սըրըրընը խըտմէթրեարընա թէալիմ
էտէն ատէմ՝ անը քէնտինէ էֆէնտի թա-
յին էթմիշ օլուր:

—Մուհապպէթ՝ ճիհանըն փաք ըուհու
ալըր:

—Քէնտի տէրտիմիզի ունութմանըն
եօլու՝ ախէրինքինէ իշթիրաք էթմէք տիր:
Մատէմ քի, հէր իսթէտիյիմիզի էլտէ է-
տէմէյիզ, պարի գատիր օլտուղումուզա
սայ էտէլիմ:

—Տուրսազլար իլէ օլան վազտան զի-
յատէ իպրիք վազը տահա միւհասիր տիր:

—Ասէթ՝ ալիմին ոյէլասըր. ահմաղըն
փուրքու տըր:

—Ալազ շէյլէրի սէօյլէմէյի ատէթ է-
տէնլէր՝ պիր ազտան օլ շէյլէրի իրթիքեապ
էտէրլէր:

—Մագսէտսիզ էօմր՝ նիշանկեահսըզ
եարըշ տըր:

—Ալահըն մուհապպէթինի պիլմէք,
իմանըզըղըն իլահր տըր:

—Շէրրտէն գօրդմագ. մութլագա խայ-
րը սէվտիյիմիզի իսպաթ էթմէզ:

—Վէրմէրլէ թամարընը թէսքին էտէ-
մէտին իսէ, թագտիմէնի գաթլա:

—Գուվլէթէ մուհապպէթ գաթ, օլ

զէման գուզվէթ միւսիդէ իշէյէպիլիր :

— Էյի էպէվէյն վար իսէ՝ էյի էվլատ-
լար պուլունապիլիր :

— Ինսան քէնտինի տիւզէյաէպիլիր ,
լաքին եէնիլէյէմէզ :

— Հաճկը կիւնահը իշլէմէյէ մէյյալ
իսէք, ոլ կիւնահը ախէրինէ ափվ էտէ-
մէմէքլիյէ զիյատէ մէյյալիզ :

— Հազիզի տուա՝ հազիզի հայաթ
ֆարզ էտէր :

— Միւստէճինին սէսի նէ գատար տա
նօթասըզ ոլսա շիրին չըգար :

— Հազիզի միննէթտար ոլան պիրիսի՝
ատի պիր քիմսէ ոլամազ :

— Թէնպէլլէրէ հէր պիր թէփէ տազ
կէօրինիւր :

— Չաղմագ թաշը կիպի եիւրէք վէ
տէմիր կիպի իրատէթ՝ խարապիյէթի թէէ-
մին էտէր :

— Մուհապպէթ՝ իմթիհան ոլունմազ
իլէ ապա զաիֆլէնմէզ :

— Մէտֆուն թալանթլարա գըյամէթ
եօզ տըր :

— Պիր էյիլիք էթտին իսէ հազգընտա
սէօլլէմէ, իլլա պիր տահա էթ :

— Իլլէթլէրին եարըսը խայալի ոլ-
տուղու կիպի, չիֆալարըն տա նըսֆը խա-
յալի տիր :

— Գանաաթ՝ ֆազիրի զէնկին, գա-
նաաթսըզըզ՝ զէնկինի ֆազիր էտէր :

— Հէր քէս չօզ եաշամագ իսթէյօր,
լաքին իսթիյար ոլմագ իսթէմէյօր :

— Սէվիլմէք իսթէյօր իսէն՝ սէվ վէ
սէվիմլի ոլ, հալիմ վէ լաթիֆի հէր քէս
սէվլէր :

— Էյի պիր ֆամիլեասը ոլմայան՝ հիշ
էվլէնմէմիշ ոլանըն անճագ եարըսընա միւ-
սափի տիր, պէքեար եարըմ տըր, էյի
ֆամիլեալը իսէ թէմում պիր առէմ տիր :

ԱՖ. ԳՐ. շխարք

ՅԱԼՈՐ ԵՐԱՆԵԱՆ

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԸ ԹԷՋԷՔՔԻԻՐ ԷՅԼԷ

Յիսուս զէմինտէ Մէսիհ սըֆէթիլլէ
գըսսա պիր միւստէթ, — անճագ իւշ սէ-
նէ — եաշատը իսէ տէ, էվլաֆը զաթի-
յէսինի պօղուլմազ հօրուֆաթ իլէ նէվի
պէնի պէշէրին հայաթընա թապ էթտի :
Զէմինտէն թէնճէ այրըլպ կիթտիլին-
տէ, պէյն իւննաս անըն զիքրի ճէմիլինի
իպգա էտէն տիրի պէրկիւզարլար պրազ-
տը : Պունլար իլէ տաիմա անը թէվէքքիւր
էտէճէյիլ :

Պիր Բիթապ :

Յիսուս քէնտիսի մաթպաա իշին պիր
տաթըր պիլէ եազմատը, եիսէ տէ ալէմի
էտէպիյաթտա էն մարուֆ զաթ քէնտիսի
տիր : Օն աօգուզ ապրտան պէրու էն մէշ-
հուր միէլլիֆլէր՝ տէհըլէրին միւրուրիլլէ
արթան պիր սիւրաթ վէ չիտտէթ իլէ ա-
նլն իսմինի նէսը վէ չիւ էլֆազըլլէ ըէսմ
էտիյօր : Քիթապլարըն ալասը, քիթապ-
լարըն քիթապը, էլէեվմ 500 միլիօն ա-
տէմին Բ. մուգատտէս թէսմիյէ էտիպ
400 ֆարգըլ լիսանտա գրաաթ էթտիլի
ճիլտ՝ Յիսուսըն էթրաֆընտա տէվէրան է-
տէր : Պիթիւն Բ. մուգատտէս Քրիստոս
օլան Յիսուստա եաշար, հարաքէթ էտէր
վէ մէվճուտ տըր :

Զաթէն Ահա ը ճէտիտ պաշտան պաշա
Յիսուս իլէ մէմլու վէ միւնէվլէր իտիլինի
հէր քէս պիլիր : Տէօրթ Ինճիլլէր ոլ միւ-
պարէք իւշ սէնէյիք էօմրին հիքեայէսի,
Ամալը ըուսուլ այնի զաթ ը ճէլիլին քիլի-
սէնին հայաթ ը իճթիմաիյէսինտէ իսպաթ ը
վիւճիւտ էթմէսինին նազլիյէթի, Բիսա-
լէլէր տաիսի անըն հէր պիր միւմինին
տէրուինտէ հայաթ ը մանափիյէ վէ թէճ-
րիպէ ի զաթիյէ ոլմասընըն վասֆ ու թէֆ-
սիրի ոլմազլէ, Ահա ը ճէտիտին հէր ֆըզ-
րա վէ վազըաաը պիլէ Յիսուսը ըէսմ է-
տէր : Լաքին Ահա ը աթիզ տաիսի անը

քէշֆ էթմէք վազիֆէսիյլէ միւքէլլէֆ տիր։ Նիւպուվլէթ քիթապլարընտա կէլէճէք Մէսիհին զաթընը իմա էտէն խուսուսի իխպարաթտան սարֆը նազար իլէ պիւթիւն քիթապըն ումուսի րէվիշի անըն զուհուրընա տէլալէթ էտէր։ Թարիխի գըսուլար պիզի մէլիյին վիւրուտընա մունթազըր գըլան իխպարաթը փէյլամպէրանէ տիր։ Հիքմէթ ի ախլագիյէսէն պահս էտէն ֆըրգրալար «թէն օլան» Բէլլամըն նուրըյլէ թէֆտիր էտիլիր։ Չատըր իլէ հէյքէլին մէրասիւմ վէ ային ու ատէթլէրի պէս կէօլկէ օլուպ, ճիսմ իսէ վազթլարըն թէմամիյէթինտէ զահիր օլան Իպնուլլահ տըր։ Պիւթիւն Ահաւը աթիգ միւսթապպէլէ պիր նիկեհաճը հասրէթ տիր։ Օգոստինոս հայրապետին պույուրտուղու իւզրէ «Ահաւը ճէտիտ, միւնքէշիֆ օլան Ահաւը աթիգ, վէ Ահաւը աթիգ մէսթուր օլան Ահաւը ճէտիտ տիր։»

Պիր Կիւնն։

Հաֆթանըն իլք կիւնիւ սուրէթ ի մախսուսէտէ Յիսուսըն իսմի իլէ ալագասար տըր։ Յիսուս օլ կիւնտէ մէզարտան գալգտը։ Գըյամընտան սօնրա քէնտիսինի միւմինլէրէ իզհարը ալէսսէվիյէ օլ կիւնտէ վազը օլտու։ Պէնտէկոստէնին Բուհը չափրալէրին իւզէրինէ այնի կիւնտէ նազիլ օլտու։ Իմտի Քրիստոսըն մէզարտան թէվէլլիւտինիւ վէ քիլիսէնին թարիխտէ թէվէլլիւտինիւ կէօսթէ էն կիւն՝ հազգ իւզրէ Բապալըն կիւնիւ թէսմիյէ էտիլտի։ «Կիրակի» թապիրի Բապանի կիւն տէմէք տիր։

Տիւնեա՝ Քրիստոստան հէմ էվլէլ, հէմ սօնրա չօգ փէյլամպէրլէր վէ տին միւէս սիպլէրի կէօրիւպ կէչիրտի։ Անլէրտէն պազըլարը Յիսուստան պիլէ զիյատէ թէվապի ճէլպ էթմիշ օլմալարընա րազմէն, հիշ պիրի զէմանըն թազսիւլէրինէ թէէսիր էթմէք ճիւրաթըն խալալընտան կէչիրմէտի։ Յիսուս պիրիճիք իսթիսնա տըր։ Ա-

նըն իսմի րուզնամէյի եէնիտէն թաանիֆ էթտի։ Տիւնեա սէնէլէրին տէվէրանընը Յիսուսըն տօղուշտտան հիսապ էտէր։ Հաֆթանըն կիւնլէրինտէն պիրի անըն գըյամընըն միւճիղէսինին տէվամի պիրհանը տըր։ Պիւթիւն միւթէմէտտին ալէմ սէնէտէ 52 կիւն անըն պօշալմըշ գապրընըն քէնարընտա իպատէթ էտէր։ Իպս իւլ ինսան Շարաթ կիւնիւնիւն տախի սահիպի օլտուղունու հէր Կիրակի իսպաթ էտէր։ Կիրակի Քրիստոսը զիքը էթտիրէն կիւն տիր։

Պիր Այիւն։

Քիլիսէնին իպատէթինին մէրքէզի՝ Քրիստոսըն զիքրինէ իճրա էտիլէն պիր ային տիր։ Պունու պիզզաթ Յիսուս թէէսիս էթտի։ Ջէմինի էօմրիւնիւն սօն կէճէսինտէ փալէլէնմիշ էրմէյի վէ գատէհ իչինտէ շէրապը շափիրալէրինէ սունարապ, «Պունը պէնի զիքը էթմէք իչիւն էյլէյինիլ» տէտի։ Վէ օլ կէճէտէն պէրու Խրիսթիյանլըգ ալէմի պու սատէ այինին վազարը իճրասըյլա քէնտի Բապալընը զիքը էթմէքտէ օլմուշ տըր։ Քիլիսէնին ֆարգըր չիւպէլէրի անըն ուսուլը իճրասը վէ մանաի րու հանիյէսինտէն տօլայը միւթթէֆիգ տէյիլ իսէ տէ, անըն մագսէտի թէէսսիսի հազգընտա տաիմա քեռամիլէն հէմրէյ ու եէքզէպան օլմուշ տըր։ Անըն իսմի Աշա ի րուպալանի տիր։ Միւմինլէր հէր տէֆա ազիլ սօֆրանըն էթրաֆընտա ճէմ օլտուգլարընտա, կիւնահլարը իչիւն խաչլանմըշ վէ գըյամ էթմիշ օլան Յիսուս Քրիստոսը խաթրա կէթիրիլէր։

«Յիսուս Քրիստոսը քէզէֆֆիւր էյլէ։»

Իշթէ Քրիստոսըն իսմինէ մէրպութ օլան իւշ միւէտէսէ, Ք. մուգատտէս, Եէվմի մուգատտէս, վէ Այինի մուգատտէս։ Իչիւնիւ տէ քէնտիսի թազտիս էտէր։ Իչիւն տէ սահիպի օ տըր։ Իչիւ տէ սանըն իլէ միւմինին պէյնինտէ ճարի օլան ահաւը ճէտիտին ալամէթի տիր։ Իչիւ

տէ անը խաթրըլայրպ, հաթթա անըն իլէ
իխթիլաթ էթմէնին վաւթթաւը տըր :

«Յիսուս Քրիստոսը թեզեֆիւր էրդէ :»
Անը ունութմագ մուխաթարասը վար :
Իմտի պունլար իլէ անը թեզեքքիւր էլլէ :

Քրիստոսը մուգասսէս : Օգո՛ւ : Քրիս-
տոսը արայարագ օգու : Անը պուլուրսըն :

Կիրակի : Բահաթ կիւնիւնիւ թագտիս
էթմէք իչիւն անը խաթրընտա թութ :
Օ Բապպըն կիւնիւ տիր : Անտէ իւզէրինէ
րուհ կէլին . վէ եէտի շէմտանըն օրթա-
սընտան Իպն իւլ Խնտան սանա սէօյլէսին :

Աշա ի Բուպպանի : Աղիզ սօֆրայը իհ-
մալ էթմէ : Սըգ սըգ եագլաշ : Մասլուպ,
ամմա տիրի օլան Բապպընը խաթրա կէ-
թիր :

«Յիսուս Քրիստոսը թեզեֆիւր էրդէ :» (2
Տիմ. 2, 8:

ՍԱՐԿՈՍ

ՍԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՄՈՒԳԱՏՏԷՍ ԱԼԷՎ

8.

Պիր կիւն էօյլէն իւսթիւ հաւա փէք
սըճագ օլմաղլա՝ Բանիէրօ պիր չալըլըդ ա-
րասընտա եաթըպ ույուտու : Մումուն
էթրաֆընա թաշլարտան պիր սիփէր եա-
փըպ տէրին ույգույա տալըշ իտի : Պիր
ազ սօնրա եաղմուր եաղմաղա պաշլուրպ
էփէյի տէվամ էթտի իսէ տէ, Բանիէրօ
ույանմատը : Էնճամ կէօզլէրինի աշարագ
եէրի եաշ կէօրիւնճէ՝ մում սէօնմիւշ օլ-
մալը տըր միւլահազասըյլա տէօնիւպ անա
պագմաղա սանքի ճէսարէթի գալմատը :
Լաքին մում հալա եանըյօր իտի : Ձիրա
իքի քիւչիւք գուշար ալէվին եանը պա-
շընտա ուշուշուպ տուրույօրլար իտի : Անլէր
քէնտի զաղալարըյլա ալէվի նիւվազիշ էթ-
մէքտէ վէ գանատարընը անըն իւզէրինէ
կէրէրէք մուգատտէս մումու եաղմուրտան
մուհաֆաղա էթմէքտէ իտիլէր : Օ գալփա-
ղընը չըգարրպ անը տէրհալ մումուն իւ-
զէրինէ աստը վէ շու գուշարը սէվմէք

արզուսու իլէ անլէրի թութմագ իչիւն է-
լինի ուզաթարղընտա՝ անլէր քէնտինտէն
գաշմատըլար վէ Բանիէրօ անլէրի գօլայճա
թութապիլտի : Գուշարըն քէնտինտէն գօրգ-
մատըլարը զայէթլէ թէաճճիւպիւնիւ մու-
ճիպ օլաու : Օ քէնտի քէնտինէ «Պու գուշ-
լար՝ պէնիմ փէք հէսաս» օլան շէյի մու-
հաֆաղա էթմէքտէն զայրի պիր էմէլիմ
օլմատըլընը պիլտիքլէրի իչիւն պէնաէն
գօրգմայօրլար,» տէյէ աիւչիւնտիւ :

Բանիէրօ պուրատան եօլա չըգրպ Բիւ-
թանիատա նիկիա սէմթլէրինէ եէթիշտի,
վէ օրատա զարպտան Արզը Մուգատտէ-
սէ պիր միգտար աւքէր սէվգ էթմէքտէ
օլան պիր թագըմ չէլէպիլէրէ թէսատիւֆ
էլլէտի : Պունլար միյանընտա սէրսէրի
թրուպասուր (*) Պէհատըր Թէյլէֆէր Բօ-
պէրթ տախի պուլունույօր իտի : Բանիէրօ
եըրթըգ ապապը սըրթընտա վէ մումու
էլինտէ թութմուշ օլտուղու հալտէ անլէ-
րին գարշըսընա չըգընճա եօլմուլար քէ-
մաֆի իւս սապըգ «Տիւլանէ, տիւլանէ»
տէյէ պաղրըշմաղա պաշլատըլար : Լաքին
Բօպէրթ անլէրի սիւքիւթ էթտիրիպ անա
«Չօգտան մը պու թարղտա եօլմուլուգ
էտիյօրսուն,» տէյէ սիւալ էլլէտի :

Բանիէրօ ճէվապ վէրիպ «Երուսաղէմտէն
պէրու պու հալտէ եօլմուլուգ էթմէքտէ
օլմուշում,» տէտի : «Եօլտա շու մում չօգ-
լարճա տէֆա սէօնմիւշ օլմալը, էօյլէ
տէյիլ մի,» սուալընա Բանիէրօ «Երուսա-
ղէմտէն եօլա չըգտըլըմ անտէ էլիմտէ
պուլունան մումուն ալէվի հալա սէօնմէմիշ
տիր,» տէտի :

Բօպէրթ Թէյլէֆէր տէտի, «Պէն տախի
պիր ալէվ թաշլըյօրլար, վէ քեանշքի անը
տախմա եանըգ սագլայապիլէ իտիմ : Լա-
քին սէն Երուսաղէմտէն պէրու ալէվինի

(*) Գուրունը վիւսթատա էվրօփատա տէրվիշ
կիպի ալարէ տօլաշրպ չիր սէօյլէմէք, չաղը
չալմագ վէ թէրէնիւմ էթմէքլէ վագթ կէչիւրէն
քիմսէլէրէ պու իսմ վէրիլիւր իտի :

եանար սագլամը օլտուղուն թագտիրտե անըն սէօնմէմէսի իշիւն նէ եափմազլըղըմ իճապ էտէճէ, յինի պէլքի պանա սէօյլէյէ պիլիթին,» տէտի:

Բանիէրօ ճէվապէն՝ «Լֆէնտի, պու հէր նէ գատար էհէմմիյէթսիզ պիր մէսէլէ կէօրիւնիյօր իսէ տէ, գօլայ պիր շէյ տէ, յիլ տիր: Պու քիւշիւք ալէվ՝ ատէմի սաիր ճիւմէ շէյէրի զիհնինաէն պէրթարաֆ էթմէյէ մէճպուր գրլար: Օ սէնին պիր մահպուպէն պուլունմասընա պիլէ միւսաատէ էթմէզ, պու ալէվ՝ քէյֆ ու ճին պիւշ էթմէքիյէ տէ ֆուրուսթ վէրմէզ: Սատէճէ պու ալէվ հազգընտա տի չիւնմէք վէ սաիր սաատէթ վասրթալարընտան մահ. րում գալմագ զարուրի տիր: Լաքին պէնի եօրմուշ օլան պու եօլնուլուզա սէնին տէ միւպաշէրէթ էթմէքտէն վազ կէշմէքիյինի թափսիյէ էթմէքտէ պաշ սէպէպիմ չու տրր քի, անտէ հիշ պիր ան էմնիյէթ հիսս էթմէզսին: Ալէվի հէր գաշ տէֆա թէհ. լիքէտէն վիգայէ էթմիշ օլան ֆարգ էթմէզ, եինէ տէ հիշ պիր ան քեամիլ էմնիյէթ հիսսինէ մայիք օլամալըպ, հէման պիր տագիգէ սօնրա պիլթիւն կէշմիշ ճէհտլէրինին պօշա տիւշմէսինի մէմուլ էթմէլիսին,» տէտի:

Լաքին Բօպէրթ Թէյլէֆէր քէմալը թէքէպպիւրլէ պաշընը գալտըրըպ, «Սէնին եափմըշ օլտուղունու պէն տէ եափապիլիթիմ,» տէտի:

Բանիէրօ Իթալիայա վասըլ օլտու: Պիր կիւն տաղլար արասընտա իսսիզ պիր սէմթտէ եօլնուլուգ էտէր իքէն՝ պիր գարը անըն արտը սըրա գօշուպ կէլէրէք էլինտէ պուլունան մումտան աթէշ ալմասընա ըհճա իլէ միւսաատէ թալէպ էյլէտի: Մէրգումէ «Գուլիպէմտէ աթէշ սէօնտի, չօճուգլարըմ՝ աճ տըր, քէրէմ էթ, չունտան աթէշ ալայըմ տա անլէր իշիւն թանտըրտա եքմէք փիլիթէյիմ,» տէտի: Պունու տէյիպ մէր-

գումէ ալէվէ տօղրու ուզանտը իսէ տէ, Բանիէրօ՝ պու ալէվտէն եալընըզ Ազիզ Կոյշ Մարիամըն ըհմի էօնիւնտէ պուլունան գանտիլլէրի եազմագ արզուսունտա օլտուղունտան անը կէրի չէքտի: Պունուն իւզէրինէ գարը՝ «Էյ եօլնու, նէ՞ վար, ըհճա էտէրիմ, միւսաատէ էթ տէ աթէշ ալայըմ, չօճուգլարըմըն հայաթը՝ պու սէնտէն ալմագ մէճպուրիյէթինտէ պուլունտուղում ալէվէ պաղըր տըր,» տէտի: Բանիէրօ պու սէօզիւ իշիտինճէ՝ ըշըղընը եազմագ իւզըրէ անա միւսաատէ էթտի:

Պիր գաշ սաթթ սօնրա մէրգում տաղըն եիւճէ պիր սէմթինտէ սօղուգ պիր մէվգիտէ վազը պիր շէհրէ կէլտի: Ճատտէ իւզէրինտէ տուրմագ տա օլան պիր քէօյլիւ՝ երրթըգ պիր ապա կիյինմիշ օլարագ կէլմէքտէ օլան եօլնուլու կէօրիւնճէ տէրհալ քէնտիլինին կիյինմիշ իաիյի գըսսա ճիւպ պէյլ սըլըրըպ անըն իւզէրինէ տօղրու աթըվէրտի: Լարին պու ճիւպպէ տօ սօղրու մումուն իւզէրինէ տիւշիպ անը սէօնտիւրտիւ: Բանիէրօ՝ քէնտինտէն աթէշ ալմըշ օլան գարընըն եանընա ալմէթ էտիպ մումու թէլքարար եազտը: Օրատան պինիպ եօլա ըհվան օլաճաղը էանատէ օ մէրգումէյէ «Սէն սէօլէտին քի, եանար սագլամազլըղըն մուգթաղի օլան ալէվ՝ չօճուգլարընըն հայաթը տէմէք տիր, պանա տէյէպիլիթ միսին, պու գատար ուզագ եէրտէն թաշըյըպ կէլտիլիմ՝ պու մումուն իսմի նէ՞ տիր,» տէտի:

Գարը անա «Սէն պու մումու նէ՞ ըհտէ եազտըն,» տէտի:

Բանիէրօ ճէվապէն՝ «Անը Բրիստոսըն մէզարընտա եազմըլըմ,» տէտի:

Մէրգումէ՝ «Էօյլէ իսէ անա անճագ Լէթաւէթ վէ պէշիլիյէթ իշիւն մուհապպէթ թէսմիյէ օլունապիլիթի,» տէտի:

Բանիէրօ պու ճէվապա կիւլտիւ: Քէնտի քէնտինէ պէն պու ֆապիլէթլէրին եէկեանէ ըհսուլու իմիշիմ տէյէ տիւշիւնտիւ:

ՖԻՏԱՆԼԱՐԸՆ ԿԵՕՁԼԵՐԻ

Ֆիտանլարըն տըշ զարընը թէշքիլ է-
տէն հիւճրէլէրտէն պաղըլընըն պէրրազ
սէյ, յետ իլէ տօլու օլուպ, զիյայր հիւճ-
րէնին իչինտէ պիր մէրքէղտէ ճէմ էյլէլէն
մուհատտէպ (թիւմէք) ճամլար պուլուն-
տուղու թէհազգու գ էտէրսէ, ալէմի նէ-
պաթաթ հազղընտարի թասապլուրաթըմըզ
պէոյիք պիր ինդիլուպա ուղրար: Էլէնվմ
պու քէշֆիյաթըն իճրա էտիլտի իտտիա
օլունույօր: Կրուց տար իւլֆինտըն մուալ-
լիմլէրինսէն մէշուր էհլի իլմի նէպաթաթ
Տօգ. Հապէրլանտ իտտիասընճա էտնա տէրէ-
ճէտէ պուլունան հայվանլար իլին «կէօրի-
յօր» տէմէք նէ տէրէճէ տօղրու իսէ,
ֆիտանլար իչինտ տէ «կէօրիյօր» տէմէք
այնի տէրէճէ սահիհ տիր: Ֆիտանլարըն
պաղր հայվանլարընքինէ միւշապէհ կէօզ
ալէթլէրի վար տըր: Տօգ. Հապէրլանտըն
քէշֆիյաթընըն էն էսատի գրամը՝ ֆիտան-
լարըն խարիճի գապուղլարընը թէշքիլ
էտէն հիւճրէլէրին մուհատտէպ ճամ օլուա-
սը տըր: Եազ կիւնէչինին հէրարէթիտէ
պիր աղաճըն պիւթիւն ետիրաղլարընըն
միւնթազսմէն այազ իւզէրինտէ կիպի
տուրմասը պու ֆիքրի թէէլիտ էտիյօր:
Պու ճամլար զիյայը պիր մէրքէզէ թօփ-
լամազլա պէրապէր մահտուտ տաիրէտէ
րէսմ տաթի թէշքիլ էտէպիլիյօր: Պու
տէմէք տէլիլ տիր քի, ֆիտան պու րէսմ-
լէրի տույար վէ անլէրի պիր պէյնէ նազլ
էտէր: Պիր պէօճէք կէօրտիյիւ րէսմլէրէ
նէ տէրէճէ միւթթալի (գիտակից) իսէ, ֆի-
տան սա օ գատար միւթթալի տիր: Հու
պու քի, պիր պէօճէք իչինտ կէօրտիյիւ
միւթթալի օլարազ թանրը տէնիլէմէզ:
Տօգ. Հապէրլանտ՝ պու իտտիասընը իսպաթ
իչինտ ֆիտան հիւճրէլէրտէն ֆօթօղրաֆ
ալմըշ տըր: Պու սուրէթլէ էվ, ատէմ,
չիչէք վէ սաիրէ րէսմլէրի ալապիլմիշ տիր:
Ֆօթօղրաֆ չու եօլտա ալմըշօր: պիր

ֆիտանըն տըշ գապուղունտան զայթթ
ինճէ պիր զար քէսիլիպ խուրաէպինին
ալթիւնա գօնուլույօր, րէսմի ալմընմազ իս-
թէնիլէն նէսնէ, ատէմ, չիչէք վէ սաիրէ,
պիր այինէ վասըթասըլլէ պու զայրն իւ-
զլիլիւնէ աքու Էթաիրիլիյօր, զարըն ալթըն-
տու տրս էթաիրիլէն մատտէնին րէսմի չը-
զըյօր, պու րէսմին տէ մաքինա իլէ ֆօ-
թօղրաֆը ալմընօր: վէ պու հիւճրէ գի-
յայա նազարէն պիր ճամ խըտմէթիլի
կէօրմիւշ օլույօր: Պաղը պէօճէքլէրին կէօզ-
լէրի պիր չօգ ուֆազ հիւճրէլէրտէն իպա-
րէթ տիր քի, պուլար սա ճամ կիպի
տիրլէր: Ատի այինէյին կէօզի պու նէվ
4,000 ճամտան իպարէթ տիր: Քէ-
փէնէչինքի 17 պինի միւթէճալըզ տըր:
Պէօճէքլէրին պու կէօզլէրի ֆիտանլարըն
հիւճրէլէրինէ մուգապիլ տիր: Իմտի պիր
սինէյին կէօրտիյիւնիւ գապուլ էտիյօրըզ
տա՝ պիր ֆիտանըն կէօրէպիլմէսինէ նիչինտ
թէրէտտիւտ էտէլիմ: Նիչէ ֆիտանլարտա
ալթ գիյայը գապուլ էթմէյէ գուլանը-
լուպ, ահվալա կէօրէ թէպէտտիւլ էտէն
հիւճրէլէր վար քի, պուլարա ֆրօֆ. Հա-
պէրլանտ իսյրիսուի կէօզ թէսմիյէ էտի-
յօր: Պաղը պէօճէքլէրինքի տէ պէօյլէ օ-
լուպ, նուրու զուլմէթտէն թէֆրիգէ վէ
պէլքի տէ եազըն նէսնէլէրին գապա պիր
րէսմինի թէշքիլ էլլէմէյէ խըտմէթ էտէր:
Միւմալիլէյ՝ տօղթօր՝ պաղը ֆիտանլարըն
ետիրաղլարընըն իւթ ուճունտա պէօճէք-
լէրին կէօզլէրի կիպի կէօզլէր քէշֆ էլլէ-
միշ տիր: Ֆիտանլարտա րէնկին խըտմէթի
ֆազլա գիյայը էմմէք վէ զիյանըն հէր
թարաֆտան կէօզէ կիրմէսինի մէն էլլէմէք-
տէն իպարէթ տիր: Պու սուրէթլէ հայ-
վանաթ վէ նէպաթաթ ալէմի արասընտա-
քի րապըթա վէ միւշապէհէթ ոլիր գաթ
տահա թէհազգիւզ վէ՝ հայաթըն պիր
մէնպատանզուհուրու թասապլուրու գուվ-
վէթիլի սուրէթտէ թէէնիտ էտիլմիշ տիր:

Կ.Ա.ՓՏԱՆ ԲՕՍԹՐՕՆ

ՄՐ. Ա.ԱՓԹՐՕՐ Վ.Է. ԶԵՎԱԾԵՍԻ

ԳԱՓՏԱՆ ԲՕՍԹՐՕՆ ԹԻՔԱՆԻՔԻՆ ԻՄՈՒՄԱՆ ԳՕԶՈՒՆ
ԴԱՐՓԱՐԻԱ ՎԱՓՈՐՆԸՆ ԳԱՆՐԻՄԱՆ ԳԱՆԻԹԱՆՆԸ ԱՆՐՈՒ

ՄՐ. Ա.ԱՓԹՐՕՐ 201 միլիոն տէր տիր քի, կէնճ զէվճէսի
ԵՒՄ ԿԵՐԱԿԵՐ ՏՈՅԱԹ ԳԱՅՐԵՆՆԱ ԿԻՐԱԻՔՏԵՆ ԱՅՆՐԱՄ, ԹԱ-
ՆԸՄՈՒՄԱՆ ԿԻՐ ԳԱՐԸ ԿԵՆՏԻՔՏԵՆ՝ «ԷՎՎԵԼ ԳԱՐԸՆԱՐ», ՄԵՆՈՒ
ԳԱՐԸՎԱ քէնտի ԵՆՐԻՆԻ Օ ԳԱՐԸՆԱ ՎԵՐՈՒՅ ՎԵ՝ քէնտիսի
մէրտանէ ԷՐՄԵՆԵ ԸՄԱԳԻ ՕՐՄԱՆՆԸ ՄԸՐՈՒ

“ԹԻՔԱՆԻՔ” ՕԳԻԱՆՍՈՒՆ ՏԻՊԻՆԵ ՊԱԹՏԸՄԸ

Թիքանիք օգիանսուուն տիպինէ պաթսը՝ մը, ԵՐԶԱՄԱ ԿԻՐ ԳԱՅ ԵԻԼԸ ԱՅԱԳ ՄԵՐԻՆՈՒՄԵ ՄՈՒՐՄՈՒՄԸ, մը, ՄՈՒՄԱՆ ԿԱՂԸՐԱՐԸՆ ՄԻՔԳԱԹԸՆԻ ԵԼԻՎ ԷԹ-
ՄԻՅ ՄԻՐ: ՍԱՅԻՆՔԻՔԻՔ ԱՆԵՐԻՎՐՆ ԿՈՒ ՄՈՒՄԱՆ
«ԷՎՎԵԼ ԹԻՔԱՆԻՔ ՄԻՎԵ ԳԱՄԱՐ ԱՅԹԱՐ» ԵԼ-
ՎԱԿԸՆԸ ՎԵՐԱԻՔՏԵՆ ԱՅՆՐԱ ՄԵՅՐ քի, «ՊՈՒ-
ՆԵՎ ՄՈՒՄԱՆ ՄԵՆԻՔԻՆ ՄԻՎԻՆՈՒՄԵ ՄՈՒՄԱՆ ՄԵՐ-
ԵԹԻ ԳԱԹԻՆԵՍԻ՝ ՄԱԹՆԱՄ ՕՐՄՈՒՂՈՒՄԱՆ ՆՊԳ
ՂԻՅԱՄԵ ՄԻՐ ԱՅԹՐՈՒ ՓԱՐՂԻՆԵՍԻ ԻԼԸԵՐԻՆԵՆ ԻԵԼԵՍ-
ԱԵՆ ՄԻՐ: ՍՐԸՂԵԹ Ի ԳԱԹԻՆԵ ԹԱՂԵԻՔ ԻՂԵ ԳԱ-
ՐԸՆԱՐԸՆԱՄԱՐ ԱՐՈՒ: ՍԱԹՆ Ը ԿԱՆՐԱՄԱՆ ԱՅԱՂԸ
ՄՈՂՈՒ ԷՆԻՐԱԻՔԵՆ ԹԱՂԵԻՔ ԳԱՅԵԹԻՆ ԱՐԹԱՐ,
ՂԻՐԱ, 100 ԱՅԱԳ ՄԵՐԻՆՈՒՄԵ ԿԻՐ ՄԻՐԵՎԱԿԱ Մ-
ՅԱԳ ԻԼԸԵՐԻՆԵՆ 2,400 ՕԳԳԱ ԱՂԸՐՈՂԳ ԱՅԱՄԱՐ:
ՏԱՂԸՆԸՐԱՐ ԱՅԱԿԵՆ 100 ԱՅԱԳ ԳԱՄԱՐ ԷՆԵՎԻՐ-
ՄԻՅ ՕՐՄԱՆ ՕՐԱՄԱ ՄԵՐԵԹԻՆ ԵԼԻ ՄԻՐԵՎԱԿԱ Մ-
ՅԱԳ ԻԼԸԵՐԻՆԵՆ 3,600 ՕԳԳԱ ՕՐՄՈՒՂՈՒ ԹԵՆԱԳ-
ՂԻՐԱ ԷԹՄԻՅ ՄԻՐ: ԹԻՔԱՆԻՔԻՆ ԱՅԹԱՐԸՆ ԵԼԻ
2 միլ, ԵԱՆԻ 10,500 ԱՅԱԳ ՄԵՐԻՆ ՕՐՄԱՆ, ՕՐԱ
ՄԱ 1 միլ. ԱՅԱԳ ՄԱԹՆ ԻԼԸԵՐԻՆԵՆ ԱՅԱՄԱՆ
ԹԱՂԵԻՔ 280,000 ՕԳԳԱ ՄԸՐՈՒ: ՊՈՒ ՄԵՐԵԹԵ
ԹԱՂԵԻՔ ԱՐԸՆՄԱ ՄՈՒՄԱՆ ՄԵՐԵԹԻՆ Ի ԳԱԹԻՆԵՍԻ
ԱՐԹԱՐ ՄԵՆԵՆ ՄՈՒՄԱՆԻՐԵՎԱԿԱՆ ԻՄԵՆ ՄԵՆ, ԹԵՆ-
ՐԻՎԵ ԿԵՐԱԿԵՐՄԻՅ ՄԻՐ քի, ՄՈՒՄԱՆ ԹԱՂԵԻՔ
ԷԱԵՐԵՔ ՄԸՐԱԹՄԱԳ ՄԱՆՔԻ ԻՄՔԱՆՍԸՐՈՂ ՄՐՈՒ
ՇԵՂԵՔ քի, ԷՆ ՆԱՂԻՔ ԱՂԵԹԵՐ ԻՂԵ ԻՆՐԱ ԷՍ ԻՂԵՆ

ԹԵՆՐԻՎԵԹԵՐ՝ ԿԻՐ միլ ԵԱՆԻ 5,200 ԱՅԱԳ ՄԵՐԻՆ-
ՄԵ ՄՈՒՄԱՆ ՄԸՐԵԹԻՆ Ի ԳԱԹԻՆԵՍԻ ԱԵՆ 130 ԱՅԱ
ԿԻՐ ԱՐԹՐՅՈՐ ԻՄԻՐԻՆԻ ԿԵՐԱԹԵՐՄԻՅ ՄԻՐ: ՇՈՒ
ՆԱԿՄԵ ՄԱԹՆ Ը ԿԱՆՐԱՄ ԳԱՐԸՆԱՅԱՆ, ԵԱՆԻ ԱՅ-
ԹԱՆ ԿԻՐ ՏԻՐԱՐ ՕՐԹԱՐ ԱՐԻՎԸՄԵՆ ՄՈՒՄԱՆ
ՅՐԱՅ ՄՈՒՄԱՆ օգիանսուուն տիպինէ ՎԱՐԳ ՕՐՄԱՐ ՈՒ

ՔԻԼԻՍԵԼԵՐՏԵՆ

ՔԻԼԻՍԵԼԵՐՏԵՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

ՕՐՈՒՂ, ՕՐՈՒՂ՝ ԱՆԻՐԱՅԱՐՆ ԱՐԹՐ ՄԱՄԹ ՆԱՐ-
ՂԸՆՄԱ, ԹԱՂԵԻՔԵՆ 60 ԽԱՆԵՍԻ ԽՐԻՍԹԻՅԱՆ,
ՄԻՐԵՎԱԿԱՆԻ ԻՍՈՒՄ ՕՐՄԱԳ ԻԼԸՐԵ 300 ԽԱՆԵ-
ՄԵՆ ԻՎԱՐԵԹ ԿԻՐ ԳԱՐԻՆԵ ՄԻՐ: ԻՆԸՂԻ ԻՂ ԱՐՈՒ-
ՐԱՄԱ ՆՈՒՄԱՆ ԱՅԱՂԱՐԸՆ ԻՄԵՆ ՄԵՆ, ԿՈՒ ԿԻՆԵ
ԳԱՄԱՐ ԳԱԻՓ ԳԱՐԸՆ ՄՐՈՒ: ԷՐԵՎՈՒՄ 42 ՆՈՒ-
ՓՈՒՂՈՒՄԱՆ ԻՎԱՐԵԹ ՎԵ 12 քիլոսա աՂԱՐՈՒ ՕՐԱՆ
ԿԻՐ ԵԼՄԱՄԹ ՎԱՐ ՄԸՐ: ՍՈՒ ԿԻՐ ԳԱՅ ԱՆԵՆ
ՎԱՐՓԸՆՄԱ ԹԵՔՐԱՐ ԱՐՈՒՄԱՆ ԻՆԸՂ ԱՐՈՒՄԱՆ
ՄՈՒՄԱՆԻՐՈՒՂ, ՎԵ ԱՐՈՒ ԱՆԵՆՇՈՒՄԻ ԵԼՄԱՄԹՄԱՆ
ՍՈՂՈՒՄԱՆ ԷՓ. ԱՆՈՒՂԱՆ ԱԵՔԹԵՎ 3/4 ԻՎԱՄԵԹ
ԻՐՈՒՄԸՐԻՆԻ ՄԸՐԻՐԱՆՈՒՄ ԷԹՄԻՅ ՕՐԱՐԱԳ, 30
ՆԱԿԻՐԱՅԻ ԿԻՐ ԱԵՔԹԵՎ ԻՂ ԿԻՐԱՂ ԿԻՐ ԻՂ ԱՅԱՂ-
ԼԱՐԸՆ ԻՄԻ ԻՄԵՆ, ԵԱՂԸՔ քի մԵՐԸՈՒՄ ԱՅ-
ՔԵՐԻՆԵ ԱՂԸՆԱՂԻՆ ԵԼԸՂԵՆ ԵԻԼԸ ԻՍԹԻՐԱ ԱՐԱ-
ՂԸՐՈՂ ՎԵ ԱՆՔԻՂ ԵԼՄԱՄԹ ԹԵՆԵՂԻՍԻՐԱՂ, ՆՈՒՂ-
ԼԱՐ ԻՄԵՆ ԹԱՂԻՍԻՐԱՂ ԳԱՐԸՆ ՄԸՐԱՐ:

Պիրեանիս. — Վեր. Կ. Բէթէնահան 10 սէնէտէն պէրու պուրատա սապր ու սէպաթիւ իշլէսէքտէ օրուպ, Ինճիլի ճէմաթ թէտրիճ իլէ, ամմա պէլլի պիր սուրէթտէ իլէրիլէմէքտէ օրուպ տըր: Փրօթէսթան ճէմաթ 35 խանէտէն իպարէթ օրուպ, պիրի օղլանլար վէ տիկէրի գըլ վէ օղլանլար գարըզդ օլարադ իքի մէքթէպէ մալիք տիրէր: Ճէմաթ ումումէն ֆազիր իսէ տէ, մինպէրէ, թալիմ ու թէրպիլէյէ վէ խայրիսա՝ մագսէտէրէ սէնէ պէ սէնէ զիյատէ վէրմէքէ, վէ Բէլամըն վաղընըն արալարընտա գալիմ գալմաընա տալիր խանլի կէօսթէրմէքէ, թէրագըզյա արզուքէ խիթիլէրինի պէյան իթմէքտէ տիրէր: Բիլիսա պիւնալարը եօգ տըր: Շիմտիլէտէք գուլլանտըզլարը պինա պիր էվ օրուպ, պու իսէ արթըգ անտէ ի պասէթ օլունմազ պիր չալէ կէլմիլ տիր: Եէնի քիլիսա պինասը իչիւն արսա էլտէ էտիլմիլ իսէ տէ, փարա եօգ, պուլուն իչիւն աաիս խայրխան տօսթլարըն սէլապէթի իանէլէրինէ միւն թազըր տըրլար:

Ճիպլիւ. — Ճիպլիստէքի Ինճիլի իշլէսէրէթէ թէրք էտիլմիլ խիթ իսէ տէ, Այնթապտա 1902 տէ վուգու պուլան ինթիպանըն ագապլիստէ թէքրար էլէ ալընմըլ օլարադ, պիր գաչ ինճիլէրտէն սօնրա, 1905տէ Սիմոն էֆ. Պէքաբահան օրայա իրսալ օլունմուշ տըր: Մէրգուլմըն պուրսլա կէլմէսլիստէն պու կիւնէտէք օլան ճիստի վէ եօրուլմազ պիլմէզ էմէքլէրի սայէսլիստէ, պու կիւն 20 խանէտէն իպարէթ պիր ճէմաթ, թամիր օլունմուշ պիր քիլիսէ պինտը, Եէնի պիր վարզ էվի վէ 45 շայրտի պիր մէքթէպ մէյստանա կէլմիլ տիր: Պու սէնէյէտէք մէքթէպ իշլիստէ Սիմոն էֆ. տէրիւնտէ էթմիլ խիթ իսէ տէ, պու տէֆա պիր տէ Վարժուհի էլտէ էթտիլէր: Հէմիլէսի Օր. Արմենուհի տաիս Պայպըլ Վուլըն իշլիստէ զալիլթիլէ չալընագտա տըր: Ճիպլիս ճէմաթ Պիրէճիք քիլիսլիսին չիւպէսի օլուպ. 40 ատէտ քիլիսա ազասը վար տըր:

Սիմոն էֆ. պիրատէրիլիզ ապլէն Այնթապը օլուպ, ալի մէքթէպլէրտէ Եիւքսէք թալիմ ալմամըլ իսէ տէ, գաթէն էլի պիր խրիսթիյան օլուպ, 1902 ինթիպանընտա տալիս տահա զիյատէ միւթէսսիր օլարադ, Յիսուստէն մէքթէպլիստէ էլի թալիմ գապուլ էթմիլ պիրի տիր: Ճիպլիս ճէմաթը ֆազիր պիր ճէմաթ իսէ տէ, մինպէր վէ խայրիսա՝ մագսէտէր իչիւն սէնէվի 7—8 լիրա վէրլիլէր: Մինպէր մէսարիֆինէ Եարտըմ էթմէք իչիւն Այնթապ Փրօթէսթան քիլիսալարը պիր թալա իշլիլա էտիպ, պու

մագսէտէ թալիս էթմիլ տիրէր: Գէզալիք, Եէրլի պիր պիրատէրին հիպա էթմիլ խիթ ալաղի տալիս պու մագսէտէ գուլլանտըզտա տըր: Չալիք քիլիսալարըմըն խաարէսի էմրինտէ վասիլթ վէ հիպա թարիգիլէ էմաք թէտարիք էթմէք՝ ֆալտէլի պիր վասըթա խիթի պա թէճըրիպէ կէօրլիլմէքտէ տիր: Իւմիա էտէրիզ քի, Ռիպլիս ճէմաթը կէրէք քէնտի վէրկիլէրինէ վէ կէրէքսէ էմաքըն գէր ու թիմարընա սաաաթ իպրազ իլէ, պու պապտէ նիլէ զալիք ճէմաթլարա էօրնէք օլուպ, ճէսարէթ վէրէճէքլէր տիր:

Ե. Վ. ՊԻԼԻՊԻՆԵՆ

ՍՕՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի

Տանիսարգա. Տանիսարգա գրալը Յրէտէրիք Սէքիլիսի Մայիս 15տէ Համպուրլ շէնրինտէ պուլունտըյօր խիթ: Սըհէթիլ իչիւն սէյեանթա չրգմըլ օլունտընտան միւթէնէքքիլէն (թէպտիլ ի գըլաթէթ էտէրէք) կէլիյօր խիթ: Ագալալալըն շէնրի կէլմէյէ չրգմըլ օլուպ, սագապտա զալպ խասթալըլընտան ֆիւ ճէթէն վէֆաթ էտէր: Փօլիսէր քէնտինի թանրմալը պիր խասթալանէյէ կէթիլիլիլէր: Սիւշարիլէյէ գրալըն մալիլէթիլտէ պուլունտըլար՝ անըն ալմէթ էթմէթիլիլտէն չիւպէն էտէրէք Եարը կէճէտէն սօնրա անը ալալալա պաշլարար վէ նիւայէթ փօլիսէր վասըթալըյա խասթալանէտէ ճէսէսլիսի պուլունտըլար: Սիւշարիլէյէ 59 սինիլտէ օլուպ էվրօփա հիւքմտարընըն սայքի նըսթը քէնտինիլն ագրապտը խիթ: Ինիլիլթէրաաա Գրալիչա Ալէքսանտրա՝ հէմիլէսի, Նօրվէճ գրալը՝ քէնտինիլն օլուպ, Եուլան գրալը՝ պիրատէրի վէ Չարիչա հէմիլէսի տիրէր: Ալթը սէնէ իճրա ի սալթանաթ էթմիլ օլուպ, Եէրինէ օլուպ Բրիսթիլան 10ընը կէլմիլ տիր: Բրիսթիլան 1800տա սոգմուշ օլուպ էնալիլին հիւրմէթ վէ մունապալէթիլնի գազանմըլ տըր: Գրալ Յրէտէրիքին ճէսէսի Տանիսարգանըն փայլալաթը Գօփէնհակա նագգ էտիլմիլ տիր: Էվրօփա տէվլէթլէրի պէյանը իշլիլաքը հիսս էլլէմիլէր տիր:

Ինիլիլթէրա. — Ուէյստէքի միլլի քիլիսէնիլն լալվընա տալիր փարլամէնթօյա թագալիմ էտիլէն լաիւնըն իքիլիստէ տէֆա գրաաթ էտիլմէսլիսէ 263 թէյէ գարը 348 թէյ իլէ, Եանի 81 էքսէրիլիլէ գարար վէրիլմիլ տիր: — Թիլանիլ իսթիլիլագը տէվամ էտիլօր: Պու իսթիլիլագ

նէթիճէսինսէ Դալիֆօրնիան վախօրոնն գողացա վագթիւնտա Թիքանիսին 5—6 միլ էօթէտէ տուրմագտա խտիյի, վէ Թիքանիսին խաթիմատա էթմէք իւզըն ավթաղը պէյազ ֆիշէնքիէրի մէ մուրլարըն կէօրտիւյիւ վէ պուռնուն գափտանա խապէր վէրիլտիյի թէնագուգ էթմիշ տիր: Քէզալիք կէօյէրթէ (ի չիւնճիւ սինֆ) եօլճուլարընը գուրթարմագ իշիւն հէր ճէնտին էտիլտիլնէ, լաքին պազըրարըն թէնիլքէյի էյի անլամատըգ լարընտան գաղըզլարա կիրմէք խթէմէտիլքիլնէ շէնատէթ էյէմիշէր տիր: Դալըզլարտան պիւրինտէ պուլունան սափալիլք իքի քիւշիւք չօճուգլարըն փէտէրի պօղուլմուշ օլուպ, վալիտէլէրի Ֆրանտանըն Նիւ շէրինտէն Նիւ Եօրգա կիւէրէք չօճուգլարընը թանըլըպ սլորշ տըր: — Թիքանիսին պաթսըլըն եէրտէն 200 միլ ճէ նուպտա պիր գալըդ պուլունմուշ օլուպ իւզէրինտէ իւշ ատէմ ճէսէտի, պիր գալըն եիւղիւյիւ վէ պիր ատէմ պաթմօնը կէօրիւլիւշ տիր: Պուշլար Թիքանիք եօլճուլարընտան օլուպ աճըլգտան վէ սըզլէթտէն էօլմիւշ տիրէր: — Միւ Նալէքա Նամ պիր Լէնիլ գըզ քէնտիլի Ինկիլթէրրատա տօղմուշ վէ խալիս Ինկիլթ թէպատաը օլտուղու հալտա, պու կիւնկէրտէ Բուսիատա ասըլար իլէ միւթթէֆիգ տիր տէյու հիւքմ էտիլէրէք Սիպէրիտա միւէպպէտէն նէֆի էտիլմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր: Պազընկիլիլք Բուսիանըն պու հիւքմիւնէ Ինկիլթ հիւքիւմէթինին փրօթէթի Էթմէսինի թալէպ էտիլօլար իսէ տէ, հիւքիւմէթ էլան պիր թէնէպպիւստէ պուլունմալըն տըր: — Պաշ վէքիլ Մր. Ասգուրթ Պահրիլէ տարիէսինտէն պաղը մէմուր լարա սլրապէր պու ալըն Յընտա Մաթալը զիւրէթ էտէճէք վէ Էօրա Քիշէր տալի օրալա կիտիպ պիրիքտէ միւլաքաթ էտէճէքէր տիր:

Ալմանիա. — Ալգաս Լօրէն էհալիսինին քէնտիլէրէ պալիշ էտիլէն գանտուն ը էսաթիյի գուլ լանմալարը ուսուլունտան Ինկիլթիօր Ուլիքըմ մէնուն գալմատըլը իշիւն Սթրագպուրկ շէնէմինի իլէ միւլաքաթըն էանասընտա, մէքքիւր գանտուն ը էսաթիյի լաղվ էտիպ Ալգաս Լօրէնի Փրուսիտա իլնագ էտէճէյինի պէյան էթմիշ տիր: Պու իֆատէ Բալխարալտա խաթիլգաճը մուճիպ օլմուշ, վէ պաշ վէքիլ խմիէրաթօրուն պուռնու գանտուն ը էսաթիյի խաթիլալ էտէրէք գանտուն տարիէսինտէ իճրա էտէճէյինի պիլտիլիլ տիր: Լաքին միւլաքէրաթ էանասընտա օ գա. տար շէտիւս փաթըրաը զուհուր էթմիշ տիր քի,

պաշ վէքիլ վէ գապինէ աղալարը պիր միւտտէթ մէճիսի թէրք էթմէյէ մէճպուր օլմուշար տըր: Իմիէրաթօրըն պու թէնտիտի Ֆրանտա տալի պաղը տէրէճէ հէյէճանը պատի օլմուշ տըր: — Ալմանիա՝ Տէրիսատաթէթ սէֆարէթինէ սապըգ Աթինա սէֆիլի Մ. Վակէնհայմ թալիլն էտիլմիշ տիր: Պարուն Մարշալ պուրտաքի իշիլէրինի թէսվիլէ էթտիքտէն սօնրա շէնիմիլգտէն միւֆարագաթ էտէճէք տիր:

Ալսքրիա պաշ վէքիլ Գօնթ Սթուխ պիրտէն տմա օլմուշ տըր: Ջանն օլունտուղունա կէօրէ Ինքիւն (կէօղ տապէսինին սաթնը) եէրինտէն օյնամըշ տըր:

Ֆրանսա. — Էփէյի վագթտան պէրու Ֆրանսատա խուսուսու Փարիզտէ գաթլ վէ սըրգաթ իշիլի իլէ մէլղուլ օլան Անարչիսթ Մօթօր ճանիլի շէթէսինտէն իքի քիշի տահա թէլէֆ էտիլմիշ տիր: Փօլիպէր Վալէ վէ Կարնիէ նամընտա օլան պու շաղիլէրին շէնրտէն տիւշարը օլան եէրիլի անլարալ անլէրի 5—600 աւքէր իլէ 9 սաթմ մուհասէրէ էթտիլէր: Անլէր սիլահ իլէ մուգալէմէթ էթտիլէրինտէ փօլիպէր էլի պէրնալա էթմէքիլէ թէնէպպիւս էթտիլէր: Իլք տէֆա պօմպա թուլմատը իսէ տէ, իքինճի տէֆատա քիտիլէն պէրնալա էտիլտի: Ճանիլէրտէն պիրի զաթէն էօլմիւշ իտի, տիլէրի տէ խաթիլտանէյէ կէօթիւրիւլիւր իքէն եօլտա էօլմիւշ տիր: Պուշլարըն իթլաթը իլէ մէքքիլ անարչիսթ շէթէնին մահվ օլտուղու գանն օլունտուր: Պու մուհասէրէ էանապընտա էհալտէն պէօյիւք պիր իզտիհամ սէլը իշիւն թօփլանմը իտի: Էվ պէրնալա էտիլնէճէ էնալ խարապէլէրտէն ետտիլիւրար պիմագ իշիւն էվէ եիւրիւմիւշ իսէ տէ, փօլիպէր պրագմամըշ տըր: — Իսփանիալլար Բիֆտէ եէրիլ գապիլիլի ի զէրինէ պէօյիւք պիր զալէպէ չալմըլար վէ ասըլարըն իշիլէրինտէն պիրի թէլէֆ օլմուշ տըր:

Միսիսիօտա հիւքիւմէթ օրտուսու ասըլար իւզէրինէ պիր զալէպէ չալմըշ տըր:

Չին. — «Ենտի տէվլէթիլէր» Չին հիւքիւմէթինէ 60 միլիօն Ինկ. իրա իզրաղ էթմէյէ գարար վէրմիլիլէր տիր: Չինին կէչէն սէնէքի ալըղը 139 միլիօն Ինկ. իրա իտի: Իրաու կէօմիւրէքտէն 6 միլիօն վէ սալի վէրկիլէրտէն 20,000,000 իրա օլտուղու հալտա, հիւքիւմէթ մէմէքէթին ումուրունը թէսվիլէ էթմէք իշիւն պէօյէ պիր խաթիլգաղա փէք միւհիթաճ տըր տէյու կէօրիւնիւր: — Թիպէթտէ ինթիլալ տէվաճ

էթմէքտէ տիր: Թիպէթիկէր պիր մանասթրրտա պուրունան ԾՕՍ Ձիւկի ասքէրլէրի մուհասէրէ էթմիշ օլուպ օրայը թօփա թութմուշար տըր: Իրան. — Իրան հիւքիւմէթի մէպուս ին- թիխապ իշնի շիմտիլիք թէէնիւր էթմէքտէ տիր: Մէմէքէթ հիւրրէն ինթիխապ իծրասընա հալա հազըր պիր մէվգիտէ օլմատըր իշնի պիր աղ պէքլէմէյի միւնասիպ սայըյօրլար: — Բէրման աշ- վալը փէք թէնիլքէլի օլտուղունտան վալի Ամիր Ազամ Ինկիլիզ գօնսօլսխանէսինէ պաւսը եանի իլթիճա էթմիշ տիր:

Բուսիա. — Պու եազընյարտա Փարիզ դա- զէթալարնտա պիր խապէր վէրլիտի, կէօյա Փարիզաէքի Բուսիա սէֆլիթի Մ. Իսվօլքի պաշ վէքիլ Մ. Փօանգարէտէն Սէն Փէթէրսպուրկ- տաքի Ֆրանսըզ սէֆլիթի Մ. Լուինին կէրի չա- ղըրլմասընը թալէպ էյլէմիշ: Իքի միւթթէնիտ- լէր արասընտա սէնէլէրտէն պէրու պէօյէ պիր շէյ վուգու պուլմատըրընտան պու թալէպ հէր քէսին թէնայլիւրինիւ մուճիպ օլտու: Պաղը լարլն զաննընճա պու թէքլիթ շունտան նէշէթ էթմիշ տիր քի, Բուսիա Իթալիա իլէ պիր թա- գըմ եէնի իթիլաֆլարտա պուլունմագտա օլուպ, պունյարա տսիր Ֆրանսա իլէ իսթիչարէ էթ- մէմէքտէ տիր: Մ. Լուի իսէ պու շէյի հիսս էտէրէք Փարիզէ մայիւմաթ վէրմէքտէ պու- լունմուշ տըր: Մ. Փօանգարի Բուսիանըն պու թէքլիթիքի գապուլ էթմէմիշ տիր:

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Վեհ. Կաթողիկոս Ս. Զար հազըթէթլէրլէի զիյարէթ էթաիքտէն սօնրա, Յունիստէ օծուլ մէրասիլի իծրա էտիլէճէք տիր: — Մայիս 16տա Ազգ. Փողով իծթիմա էթտի, Վարչութիւնըն պա- ղը էմլաքըն իրասընը Ղեւոնդ Վրդէ Ինէրք էթմէյէ տալիւր վէրլէն գարար պաղըլարը թա- րաֆընտան մուսիսէլէ էտիլիպ, ումում մէճիւս թարաֆընտան Վարչութիւնըն գարարընըն թէէ- խիր էտիլմէսի թաշթը գարարա ալընտը: Էք- սէրլիյէթ հասըլ օլմատըր սէպէպտէն րուքնամէ ի միւզաքէրէյէ կէշմէտէն մէճիւս գափատըլտը: — Մէճիւս ի միլիտէ պաղը մէպուսլար միւսթաղիլ (անկախ) ֆըրգասը թէշէթիլիէն չալըշմագտա տըր- լար: — Կէշն հաֆթա Կրօն. Փողով եէքտի- կէրէ սատըզ օլմայան 10 զէվճէնէ թալազնամէ վէրմիշ տիր: — Հիւքիւմէթի միւշքիլաթը սիյապիլէսի սէպէպիտէ Անաստօլու հէյէթի թէֆ- թիշիլէսիլին թէէնիլթէտիլաիլի եազըլաը իսէ տէ թալէաթ պէյ պու չայիայը թէքլիպ էտիլա շ- Յ

հաֆթատան կէօնտէրլիլէճէյինի պէյան էյլէմիշ տիր: — Երուսաղէմ Փաթրիքլինին սէրլէն ին- թիխապը իշնի Երուսաղէմտէն Փաթրիքլիսանէյէ թէէլլարաֆլէ միւրաճատթ էտիլմիշ տիր: — Սա- նասարեան մէքթէպլինին Էրզրումտան Սըվաղա նազլ էտիլէճէյի վէ պու պապաթէ թէտարիքեա- թա պաշանտըրը եազըլլար: — Մըսրտա Էր- մէնի իլւճճարանտան Կէորգ Սարգիսեան վէ զէվճէսի էկինտէ խայր մագսէտլէրէ իսթիմալ օլունմագ իշնի Հ. Բ. Ը. Միւրթիւնա 1,000էր ինկ. լլրասը իտա էյլէմիշ տիրլէր: — Սըրգ թարաֆլարնտա պաղը ալալար, հիւքիւմէթ թօփատըրտան սօնրա պիլէ, Էրմէնի չօպանյար- տան աղնամ (գօյոն) վէրկիսի ալըյօր իմիլէր: — Ղարզանտա Չէ գատար Էրմէնի վէ Դիւրտ քէօյլէրլինին էքլինի տօլունտան խարապ օլմուշ: — Բօտօտաքի Էրմէնի ասքէրլէր րահաթ օլուպ Բօմայա էսիր կէօթիլլարիլմիւշէր: — Ատափաղար- տա Գ. Շիրինեան էֆ. նին մուալլիլիլլինին 500ճի սէնէ ի տէվրիլէսի իծրա էտիլմիշ տիր: — Ազգ. Հիւանդանոցըն 800նճի սէնէ ի տէվրիլէսի շէնիլի տալիս կէշն հաֆթա իծրա էտիլմիշ տիր: — Արաղի տափալարընըն մէճիւս ի խարէ վասըթա- ալըյէ թէսիլիլէ էտիլմէսի իշնի պունտան ագ- տէմ հէյէթի վիւքէլա պիր գարար վէրմիշ, վէ պիր միւտտէթ սօնրա թէէնիլլինին էմր էյլէմիշ խաի: Մուշ Առաջնորդը Խարախանեան Ս. Փաթ- թիքլիսանէյէ քէշիտէ էթաիլի պիր թէէլլարաֆտա մէքթիւր գարարըն թաթպըզ էտիլմէսինի թա- լէպ էտիլար: — Մայիս 20տէ Յովաննէս Սա- գըզ փաշա ԾՕ սիննիտէ վէֆաթ էյլէմիշ տիր, միւմաիլէյն՝ Համիտ էյաւընտա Խալէն ի Խասսա նազըրը օլմուշ՝ վէ Սիւլքիլէ մէքթէպլինտէ թէտ- րիխաթտա պուլունմարագ, էլէվմ մուհիւմ մէվ- գի իշլալ էտէն պիր չօք մէմուրլին եէթիլ- տիրմիշ տիր: Էրմէնիճէ, Թիւրքճէ, Ֆրանսլվճա, վէ Իսկիլզճէ լիսանա վազըֆ օլուպ, Թիւրքճէ վէ Էրմէնիճէ լիսանյարտա մուհիւմ էսէրլէր նէշը էյլէմիշ տիր: Միւմաիլէյն Էրմէնի Գաթօ- լիք ճէմասթընա աիտ օլուպ, սօն վագթլարտա Թէրզեան ալէյիլիտէ հիւքիւմէթէ թագաթմ է- տիլէն մագպաթալը պիղըաթ քէնտիսի թէրթիպ էյլէմիշ տիր: — Հ. Բ. Ը. Միւրթիւնըն թէէ- սիլլինին Ծընճը սէնէ ի տէվրիլէսի միւնասիպէ- թիլլէ Գահիլէտէքի Մէրքէզ՝ Մայիս 5, 1912տէ շէնիլն խարիճիլտէ պիր մահալտա կիւնտիլ վէ կէճէ փարլագ զիյաֆէթիլլէր թէրթիպ էտիլա՝ շէնիլքիլլը իծրա էյլէմիշ տիր: — Աթիտէքի խապէր նէշը էտիլմէք իշնի պիլէ կէօնտէրլիլմիշ տիր: Էր-

մէնիւնք արասնտա ֆէննի ի թըպատթըն (քիթապ պատմագ ֆէննի) 400ճի աէնէ ի տէվրիյէսինին յոքեղեան հէյէթ ի մախսուսէսինին Յիւնճի իճթիմաը՝ Ապրիլ 29տա Կեղրոնական մէքթէպինին ամիկիքսոնոնտա վագր օյտու։ 20յի միւթէճալըզ շիրքէթլէր, ճէմիյէթլէր վէ մաթպուսաթ մուրախնասալարը հազրր պուլունույօրտր։ Պու իճթիմատա ամթիտէթի խուսուսաթ թա՛նթ ը գարարա ալընմըջ տըր։ 1. Էրմէնի ֆէննի ի թրպատթընն 400իւնճի աէնէ ի տէվրիյէսինին շէնիւլինի աշնի կիւնտէ (Նոյեմբեր 25) իճրա էթմէք իշիւն Գալգասիա, Ամէրիգա վէ սալր մա՛նպարա միւրաճաթ էթմէք։ 2. Պու միւնասիպէթլէ շախի էսէր հազրըլայանալարը աշնի կիւնտէ Նէյրէ տալէթ էթմէք։ 3. Միւթէխասիսպէթլին մա ալէնէթլիյէ իլք տէֆա թապ էտիլէն Էրմէնիճէ քիթապտան — Պարգասուստան — պաղը գըսմար տէրճ իլէ Էրմէնի թըպատթընն թարիսինի Նէյր էթմէք։ Մէքթիւր գարարարըն իճրաը իշիւն յոքեղեան հէյէթ ի 5 ազատան իպարէթ պիր հէյէթ ի իճրաիյէ ինթիխապ էյլէմիշ տիր։» — Պատոււմ գալաընտան մաթպատմըզա վարիտ օլան պիր մէքթուպտա, մահպուս Ալպանիսալը ճանիլէրին՝ պիր Բուճը հարալասըղը, վէ աիկէր Էրմէնիլէրի քէսմէք իսթէմիլէր իտէ տէ, պաշգալարըն միւսաթէլէսիյէ գալատա գըթալըն մէն էտիլտիյի, վէ Էրմէնիլէրին հայաթընն տալա թա՛նթ ը թէէմինաթտա պուլունմատըղը պէյան էտիլլիօր։ — Իրան մէչուլթիյէթինին իսթիլրատաընտա պէօյիւք խըսմէթ վէ հարալըղը կէօրիւլէն վէ հիւքիւմէթ ասաքիլի գօմանտանը օլան Նփրեմ խան՝ Համասան ճի՛նթլէրինտէ Սալար էտ Տէօվլէնին թա՛նթ ը գօմանտալնատաթի ասըլարը շիտսէթլի պիր հէյիմէթէ տիւշար էթալիքսն սօնրա գաթիլ էտիլմիշ տիր։ Խուսուսի պիր թէլէլրաֆա նաղարէն Նփրեմ խան պիր խաինին գատընա գուրպան օլմուշտըր։ — Փաթրիգ Ս. Էրդըրմէթալաֆլարընտա պաղը մուալլիլէրին շէհասէթիւնա մէլէրի օլտուլու հալտէ ասքէր կէօթիլէրիւմէսի ալէյիւնտէ պիր թագրիլ իլէ փրօթէսթօ էյլէմիշ։

ՓՐՕ. ՃԷՄԱԱԹԸ

Առեսաքերտէ օգուճուլմուշ տիր. «Փրօթէսթան ճէմատթիլարըն մէքթէպ փրօզրոմարը վէ տէվալը մուալլիլէրին շէհասէթիւնալէրի պու ալըն սօնուսա գատար մա՛նպիլ մէարըֆ միւսիլլէրինէ թագտիմ էտիլպ թաստըզ էթտիրիլէլի տիլլէր։ Անտէն սօնրա վու գու պու-

լաճագ միւրաճաթարա էնէմիյէթ վէրիմէյէճէք տիր։» — Առեսաքերին միւսիլր վէ մուհարրիլի Վեր. Տօգ. 2. Ս. Պարնըմ մէքթիւր մէմուրիլէթիւտէն իսթիֆա էթմիշ օլարագ պու հաթիւնըն Սալը կիւնիւ Ամէրիգայա ազիմէթ էթմէք իւզրէ շէհիմիլգաէն միւֆարագաթ էյլէմիշ տիր։ Առեսաքերին իտարէսինի պու հաթիւթա Ամէրիգատան թէչրիֆ էտէճէք օլան Տօգ. Մէգալըմ աէրիւհտէ էտէճէք տիր։ Տօգ. Պարնըմ Ամէրիգատա պիր աէնէ թաթիլ էթալիքսն սօնրա երնէ թիւրքիայա ալտիլ էթմէք նիյէթիւնտէ տիր։ Միսիա Պարնըմ իքի ալ սօնրա Ամէրիգայա կիտէճէք տիր։ — Խարիւլթ միսիւնէլլէրինտէն Տօգ. վէ Միսիա Պրաուճ սաթիլ Տօգ. Պարնըմալ պէրապէր Ամէրիգայա կիթմիշ տիրլէր։ Կիլիկիա Միուքիւնը իլէ Մ. Թ. Միչըն աղալարընտան իպարէթ գօմէրանա մէճիւնիւնն սէնէլի իճթիմարնա տալր գալիաղըն 4իւնճի սա՛նթէսինտէթի իլանա նաղար տիգգաթ ճէլպ էտէրիլ։ — Բիւթանիա իթթիւնտը Գոնճ. Ժողովուրն Դիւանը թարաֆընտան իլան օլունուր քի. Միուքիւնըն Յունիս 5տէ Իգմիրտէ իճթիմա էտէճէք օլան սէնէլի մէճիւնիլալ ի մուալլէն պիր միւստալթ իշիւն թէէլիսի էտիլմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻ

Մուհարեպի.— Կէչէն ծիւմա էրթէսի կիւնիւ Բօստօտա Օսմանը ասքէլլէր իլէ Իթալիանալար ալարնտա շէտիա պիր մուհարէպէ վուգու պուլմը վէ Նէթիճէսինտէ Օսմ. ասքէլլէրտէն 600—700 քիշի էսիր վէ 150 գատարը տա մագթուլ տիւշմիւշ տիր։ Սօն պիր գաշ կիւնիլէրտէ հիւքիւմէթին Բօստս իլէ մուխապէրէ էթմէսի միւմթին օլամամիշ, վէ չու հալտէ ա՛նվալը ճէզիլէնին էլեէլմ նէ մէրքէպտէ օլաուլու պիլինէմէմէքտէ տիր։ Իթալիանալար Բօստօտա լէճի իմփիլաղըն լալվ էտիպ թիւթիւն թիւնարէթինի սէրպէսթ պրագմըջ տըրլար։ — Իթալիա Ֆիլօստունուն Լեքեայը տաթի թօփա թուլմագ նիլթիւնտէ իտիլի սէօլլէնմէքտէ տիր։ — Իթալիա հիւքիւ մէթի ճէզալր ի պա՛նը Սէֆիտի իլհազ էթմէքիլի թասմիմ էտիլօր իտիլի լիվալթ օլունմագտա տիր։ — Միտիլի, Սագըզ, վէ աիկէր ասալար ա՛նվալինի վէ էհալինին նէ ֆիքրտէ պուլունսուգունու թա՛նթիգ էթմէք մագթէտիլլէ օլալարա Իթալիալը ճաճուլար կէօնտէթիլմիշ տիր։ — Բուսիա հիւքիւմէթինին եէնի պիր թէչէպպիւստէ պուլունմագ իշիւն հազըրլանմագտա իտիլի միւսիլրանէ պէյան է-

տրվեքտէ տիր: — Մէճիսի վիքէյա Թիւրքիստա պուլունան պիւթիւն իթալիանյարը 15 կիւն գարփընտա թէպիտ էթմէյէ գարար վէրմիշ տիր:

Արմավուսյուգ. — Իփէքտէ պիր էշգըյա չէթէսի չէնրին միւթէսարրիփ վէ միւթթիսի իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ սիլան պօշալթմըշ վէ պիր ժանտարմա գաթիլ էթմիշ տիրէր: Իսա Պօլաթին վէ Մանուտ Ջալմ նամ մէշուր ասիլէր իսթիլալն թէվէսիւ էթմէսի իշիւն թէշվիգաթտա պուլունույօրլար իմիշ: — Պուլղարիսթանտա պիլ ճիւմէ նասիսնալիսթ փարթիլէր՝ իթալիա մուհարէպէսինտէն իսթիֆատէ էտէրէք Մաքէտօնիանն մուսթարիյէթիին էլտէ էթմէք վէ պու մագէտէ վտար օլմագ իշիւն պիր թարաֆտան թէտապիր ի չէտիտէյէ միւրէճաթթ, տիկէր թարաֆտան էվրօիա միւտաթէյէսին ճէլպ էթմէք իշիւն չարշմագ նիյէթիինտէ տիրէր:

Կիրիսսէն Աթինայա կիթմիշ օլան մէպուսար ճէպրէն Եունանիսթան մէճիսի մէպուսաննա կիրիպ օրատա միւղաքէրաթիա իշթիրաք էթմէյէ գարար վէրմիշ տիրէր: Պապը Ալի Լօնտրա, Փարիզ վէ Սէն Փէթրսպուրի սէֆիրէրինէ թալիմաթ վէրիպ, պու պապտէ մէղքիւր հիւքիւմէթէր նէղաինտէ թէշէպպիւսաթտա պուլունույարընը թալէպ էթմիշ տիր: Պաղլար Կիրիտ մէսէյէսինն փէք միւշիք պիր սաֆնէյէ կիրմիշ իտիլինի գանն էտիյօրլար:

Միճիսի Մեպուսան թիլաթէթինէ էտպագ Տաիլիյէ նաղրր վէ Մէնթէյէ մէպուսու Սալիպէյ, պիրինն թէիս վէքիպէթինէ՝ Շամ մէպուսու Մէնէա Ֆիվղի փաշա վէ Իսթանպուլ մէպուսու Պետրոս էֆ. Հալաճևան տախի իքիննի թէիս վէքիպէթինէ ինթիլապ օլունուշ լար տր: Տօգ. Փաշաճան՝ Արնիյէ. Չօրապ էֆ. միւվագէնէ վէ գալանիլն ի մալիյէ. Պօշկէզէնեան էֆ. Ասիլիյէ վէ Լարգէն էֆ. Թիճարէթ վէ նիզամիամէ ի տախիլի կնճիւմէն լէրինէ սէշլիմիշ տիրէր: Մէճիս կէյէն ճիւմա էթթէսի կիւնիւ իճթիմա էտիպ Սէտարէթտէն վարիտ օլան պիր թէղքիւրէ մուճիպիննէ գանուուր էտաինին 35, 43 վէ Ղննը մատալէրինին թատիլինէ տաիր օլան լաիաննն սուրէթ ի միւսթաճէյէտէ թէտգիգ էտիլիսինի թաշթ ը գարարալմըշ տր: Պու մատալէրալն պիրիննիսի մալիւմ օլտուղու իւղիէ՝ Ջաթ ը Շանանէյին մէճիսի Այաննն թէյինէ միւրաճաթթ էթմէքսիղին մէճիսի մէպուսանը ֆէսիս էտէպիլմէսի, իքիննիսի մէճիսին միւտաթթ ի իճթիմալիյէսինն 6 ալտան 4է թէնդիլ էտիլմէսի վէ մէճիսին ֆէսիլնալն սօնրաքի ալվրէ ի իճթիմալիյէ միւտաթթ

թիլին թալինի վէ իւշիւնճիւսիս իսէ հէր պիր տէվրէ իշիւն մէպուսանա 40.000 զրշ. իթա գրլինմաար մէսէյէսի տիր: Պատէնու Իգմիր մէպուսու էմմանուէլիսի էֆէնտիլինն մաթպուաթթ գանուուննա իրալէ էտիլն մատալէր հագգընտա մէճիսին տէրապապ պիր գարար վէրմէսինի թալէպ էտէն պիր թագրիլի օգունուպ թէտտ օլունուշ տր: Քէզալիք արիղէ ի ճէվապիյէ Կանի Մէճիսի Մէպուսաննն զէմանն քիւշտալնտա Ջաթ ը Շանանէ թարաֆընտան իրատ օլունուշ նութգա վէրիլէճէք ճէվապ թէտգիգ էտիլիպ ճիւղի թատիլաթ իլէ գապուլ օլունուշ տր: Միքիսիէվի. — Թիլաա վագրաւընըն թէտգիգ ու թանգիգ էթմէք իւղիէ Իսթանպուլ Ամէրիգան սէֆիրի Իգմիրէ պիր հէյէթ կէճտէրմիշ իսի: Մէղքիւր հէյէթ իֆա ի վաղիֆէ էթմիշ, վէ թափօրթունու սէֆարէթիսանէյէ թագարմ էլէմիշ տիր: Մէղքիւր թափօրթուն միւնտէրիճաթթ իսաֆի թուլթուլմագտա տր: Ալսթիլիա հիւքիւմէթիինն Պօննա հուտուտունտա 100,000 սաքէր թօփլամըշ իտիլի թիվայէթ էտիլմէքտէ տիր: — Բուսիա հիւքիւմէթի Բուսթիւճաթրլարնն Չանագ գալէինն գալիանմաար սէպէպիլիյէ միւպիլէյա օլտուգալը գարար ու զիյանն պիր իսթաննը հաղըրլալպ Պապը Ալիյէ իթա էլէմիշ տիր: Բիվայէթէ նագարն Բուսիա Այա Աթէֆանուս մուհալէսինէ իսթիլաթէն թագմինաթ թալէպինտէ իսպար էտէճէք իմիշ: — Իթալիան թէպաալընն թարա էտիլմէյի իսալէրի իւզէրինէ 30 գաաար Իթալիանյար Սարիճիյէ նէղաթէթի թապիլիյէթ միւտիլիյէթինէ իսթիլապար թագաթիլ էտէրէք Օսմանը թէպաալընն տալիլ օլմէք էտէլինտէ պուլունուտա գարր ճիւլէթէ սուա մէյէ ի լաղըմէնն իֆաալըն իսթիլաթ էթմիշ տիրէր: — Պրանա հիւքիւմէթի մուհարէպէյին իսթիլաննտան էվլէլ ագա էտիլմէք պիր իսթիլաթըն պօրապա գապուլ էտիլմէսինէ գարար վէրմիշ տիր: — Տօգ. Ա. Նագգալեան պու հաֆիանն Չարշէնպի կիւնիւ մաալիյէ Ատանտա Տէրիսատէթի միւվաթէթ էլէմիշ տիր: Մալիյէ նաղրը Նալիպէյ իսթիֆա էթմիշ օլուպ, նէղաթէթ ումուրու վէքիպէթէն Նաֆիա նաղրը ճալիտ պէյ թարաֆընտան թույէթ օլունաճաղ տր: — Սթանքէյ վէ Սիւմպէթի ատալար տախի իթալիանյար թարաֆընտան իշղալ էտիլմիշ, վէ Գիոս ատաղ տա թօփա թուլթուլուշ տր: — Իթիլաֆ վէ Հիւրիլիէթ ֆըրգաար իֆիլամ իսթիլաթէ պիր զաղէթա նէշը էթմէյէ պաշլամըշ տրլար: Սէր մուհարիլի Լուլթի Ֆիլլի պէյ տիր:

Միւսիլի մեպուլ վէ սանիպ ի իմիլյալ
Յ. Գ. Գրիգորիան

Ս. ԱՐՄԻՄԱՆ ՄԱՊՊԱՍԸ
Տէրիսատէթ, Չագմագըլար, Յակոբան խան